

68. évf., 2014. X. 9., 29. szám

Jó Pajtás

Gyermekek hete

Minden gyermekmosoly mögött ott a család

Legtöbbször az utcai járdát festegető gyerekekről jövök rá, hogy gyermekhét van. Ilyenkorra hullani kezdenek a falevelek, a reggelek, az esték már hűvösek, de ha szerencsénk van, napközben felmelegszik, s akkor jobban esik az utcai rajzolgatás, a séta, a figyelem...

Az lenne a legjobb, ha minden nap a miénk lenne, ha a gyerekek minden napot a saját kivételes napjuknak éreznék. Igazán nagyszerű, ha így van. Ám sokkal valószínűbb, hogy nincs így, ezért találták ki a gyermeknapot, amikor mindenki, így a háttérbe szorultak is úgy érezhetik: jó gyermeknek lenni.

A gyermeknap a világ sok országában ünnepnap, noha nem mindenütt. A nemzeti gyermeknapot június 1-jén ünneplik. Nem tudni, miért pont június 1-jét választották ki, de Magyarországon például május utolsó vasárnapján ünneplik a növekvő nemzedéket.

Szerbiában gyermekhetet tartunk, még hozzá minden év októberében. Az idén 6-a és 12-e között, témája pedig a család, a családi kötelék erősítése, ami nem véletlenül fogalmazásíró pályázatunk témája is. Minden gyermekmosoly mögött ott a család – vélik a felnőttek, s az idej gyermekheti munkákat ez a gondolat bizonyosan át is fogja hatni.

N-a

Kedvenceimmel

Köteles Éva, 4. osztály,
EmArt Műhely, Szabadka

Szűcs Imre gyermekversmondó verseny

November 8-án Udvarnokon, Szűcs Imre szülőfalujában ejtjük meg a IV. Szűcs Imre gyermekversmondó versenyt.

Mint azt már korábbi számainkban is jeleztük, a megmérettetésre a tavaly közreadott Ezüsttulipán című kötetből, az újvidéki Forum Könyvkiadó, a Magyar Szó Kft. és szerkesztőségünk közös kiadványából kell készülni. Sokan tavaly beszerezték, illetve hozzájutottak a kötethez, nekik most nem lesz sok gondjuk. Akik viszont nem ismerik a kiadványt, elmondjuk, hogy Bordás Győző válogatta a vajdasági magyar gyermekirodalomból épp a vers- és prózamondóknak, egy olyan kincseshányát adva a kezünkbe, amelyből reméljük, az idén is válogatni tudnak a pedagógusok és a tanulók.

A versenyen részt vehet minden vajdasági általános iskolás tanuló. Négy kategóriát hirdetünk:

1. korcsoport: 1-2. osztályosok
2. korcsoport: 3-4. osztályosok
3. korcsoport: 5-6. osztályosok
4. korcsoport: 7-8. osztályosok.

Kérjük a tanárokat, hogy idén is vállalják fel a versenyt, hiszen kár kihagyni a lehetőséget!

Az idő sürget, e hónap folyamán kell felkészülni, és legkésőbb október 24-éig dönteni arról, kik képviselhetik iskolájukat az udvarnoki versenyen. A továbbjutók adatait (név, kor, osztály, iskola, település, felkészítő pedagógus, kontakttele-

fon) október 31-éig kell eljuttatni szerkesztőségünkbe, amit benevezésként könyvelünk el.

Vagyis, a versenynaptár szerint:

Felkészülés folyamatos Versenyzők kiválasztása (iskola, ME)

2014. október 24-éig

Benevezés

2014. október 31-éig

Döntő

2014. november 8.

A győztesek és felkészítő tanárik könyvjutalomban részesülnek.

A szervezés megkezdődött, mindennemű kérdéssel hozzánk fordulhatnak a 021/475-4008-as telefonszámon, vagy a szerk@jopajtaz.info e-mail címen.

A rendezvény támogatói az udvarnokiakon és a bégaszentgyörgyi önkormányzaton kívül a Magyar Szó Kft., az újvidéki Atlantis és Forum Könyvkiadó. A védnökök listája folyamatosan bővül.

Megrendelhető!

Az Ezüsttulipán című kötet 400 dináros áron (+postaköltség) megrendelhető a következő címen:

Forum Könyvkiadó Intézet
21000 Novi Sad,
Vojvode Mišića 1./3
tel.: 060/73-00-207
e-mail: csaba@forumliber.rs

Szülőföldem az otthonom

Nemrég olvastuk Jung Károly: Szülőföld című versét, és tanító nénink feladta házi feladatunkat, hogy mi is írjuk le, mit jelent számunkra a Szülőföld.

Számomra a Szülőföld mindent jelent. Szülővárosomon keresztül folyik a Tisza. Sok a szántóföld, melyben kukoricát, búzát, napraforgót termesztünk.

Bezeg Hunor, 3. osztály

*

Szülőföldem az utcám, ahol sokat focizok. Az udvarom, mert ott vannak a háziállataim. Szülőföldem a kukoricás, ahol sokat bújósckázunk. Egyszer a Szülőföld az én otthonom.

Budai Adrián, 3. osztály

*

Számomra a szülőföld a világon a legszebbet és a legértékesebbet jelenti. Itt születtem és itt élek. Szeretem népeit és nemzeteit. Tisztelem a törvényeit.

Pekár Noémi, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Olvass bennünket!

Mai számunkban beszámolunk nektek a Jó Pajtás Mhorgászbajnokságának zárórendezvényéről, melyen kiváló eredmények születtek, különösen a lányok okoztak meglepetést. Persze elérkezett, sőt javában zajlik a gyermekhét, reméljük, játékból, mókából kijut több a szokásosnál valamennyieteknek ezekben a napokban. Ehhez igyekszünk mi is hozzájárulni, noha most is szem előtt tartjuk, hogy szórakozva tanulunk a legkönnyebben.

Figyelmetekbe ajánljuk a csantavéri Hunyadi focistáinak németországi sikerét (7. oldal), Ősi Attila paleontológusról szóló interjúnkat (22. oldal), a Mesélgetőt, a Katy Perryről szóló újabb híreket (21. oldal, és nézd a posztert!), a farmerdivat-ismertetőt (26. oldal), újabb nyerepménykérdésünket (34. oldal)...

Máris készítjük az újabb izgalmas olvasmányokat nektek. Vagyis: olvassatok bennünket a jövő héten is!

A jó pajtások bajnoksága

Kapuzárás a horgásziskolában – A legnagyobb hazai versenysorozat ért véget – Ahol a lányok egyenrangúan versenybe szállnak a fiúkkal

A temerini Kárász és a bácsföldvári Ponty horgászegyesületek közös szervezésében tartották meg a Jó Pajtás Liga versenysorozatának utolsó, mindent eldöntő fordulóját. A vetélkedő májusban kezdődött, és minden hónapban egy-egy versenyt tartottak különböző helyszíneken. Ennek során összesen mintegy kétszáz kishorgász állt rajthoz, és küzdötte végig a versenyt. Változó sikerrel, mert a vizek nem adják egyformán a halat, és nem jut mindenkinek annyi, amennyi a győzelemhez kell, és nem is nyerhet mindenki. Tekintettel arra, hogy a csapatvezetők többnyire harcedzett versenyzők, tanítványaik is tudják, hogy így van. Versenyhorgászásban a cél mindig is az, hogy adott és mindenki számára egyforma körülmények között ki tud (leg)többet fogni.

Az idén májustól szeptemberig tartott a versenysorozat, és ez nem volt sem könnyű, sem egyszerű. Ezért a verseny lezárását követő eredményegyeztetés is eltartott, mert a kis horgászok öt hónapos teljesítményét kellett kiértékelni. Ebben az országban ilyen hosszan tartó és ennyi résztvevőt felsorakoztató versenysorozatot még soha nem tartottak. Már a tavalyi induláskor is a legnagyobbknak számított, aztán – ahelyett hogy zsugorodott volna – további egyesületek meg horgásziskolák csatlakoztak hozzá.

Bár a versenysorozat nem az unalmas számok halmozásáról szól, a győztesek neve mindenképpen ide kívánczok. A kiscsoportban a hajrában dőlt el az elsőség, a péterrévei Krizsák Mátyásnak sikerült legyőznie nagy vetélytársát, a törökbecsei Bitó Adriánt, míg a harmadik helyre úgyszintén törökbecsei kishorgász, Jenei Adrián került. A csapatversenyben a péterréveiek diadalmaskodtak. A nagycsoportban igencsak bonyolult volt a számtan. Az első helyet meggyőző fölényrel a temerini Illés Róbert szerezte meg, az ezüstért azonban öten álltak sorba azonos pontszámmal, és csak a zsákmányösszegezés után alakult ki a végső sorrend. Csapatversenyben a temerinek diadalmaskodtak megelőzve a főesélyes péterréveieket. Bár az utolsó fordulóban Illés Róbert, Müller Krisztián és Salamon Roland horgászott nagyot, év közben Pásztor Krisztián is oszlopos tagja volt a csapatnak.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a Jó Pajtás Liga nem pusztán a horgászásról szól. A zsinórátatás ürügyén a kishorgászok olyan helyekre jutnak el szűkebb hazánk területén, ahova máskülönben aligha mennének el. És olyan élményekben van részük, amelyekkel kizárólag a horgászás hozhatja őket kapcsolatba. De van még!

Társadalmunkban évtizedeken keresztül az a nézőpont uralkodott, hogy a horgászok

„lógós” alakok. Kimennek a vízpartra, és semmi más nem érdekli őket. A Jó Pajtás Ligában ennek komoly ellenpéldájával találkozunk. Történt ugyanis, hogy Dušan Čurguz, a kitűnően horgászó eleméri csapat vezetője júniusban elrendelte, hogy a csapat tagjai mutassák fel a bizonyítványukat. Miután meggyőződött, hogy azok átlag tekintetében némi kívánnivalót hagynak maguk után, a bizonyítványok tulajdonosait – még ha oszlopos tagjai is a csapatnak – lelített egy forduló erejéig. Utazás, horgászás, barátkozás... nincs! Horgászni szép, tanulni kell!

Úgyszintén fontos, hogy sok pajtás csak most kezdte elsajátítani a horgászás magasabb tudományának alapfogalmait. Értsd: kezdők. Láthatják azonban – nemcsak a versenyzők, hanem a szülők meg a csapatvezetők is –, hogyan művelik a szakmát, akik már régen csinálják. Akik gyorsan tanulnak: a szabadkaiak; akik évtizedes hagyományokat ápolnak: a péterréveiek.

A javát azonban a végére hagyjuk. Az olimpiai sportok családjában csupán a díjlovaglás az a versenyszám, amelyben a férfiak és a hölgyek egyenrangúan versenyeznek. A Jó Pajtás Ligában is így van. Hogy hányszor törték a lányok borsot a fiúk orra alá? Ezzel nem foglalkozunk, ilyen alapú versengés ebben a ligában nincs. Ennek ellenére, most az egyszer, kizárólag ifjú hölgyek fotóit közöljük.

Buzás Mihály

Valentina Solar

Anamarija Kiš

Brestyánszki Emília

Milica Sovilj

A kutatás nem más, mint kíváncsiság

Zentán nagy érdeklődés mellett tartották meg a Kutatók éjszakája elnevezésű rendezvényt

Hexakopter, lebegő cápa, valamint látványos fizikai és kémiai kísérletek sora várta az érdeklődőket a Zentán második ízben megszervezett Kutatók éjszakája elnevezésű rendezvény keretében, amelyet a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium szervezésében szeptember 27-én, szombaton a magyarországi Kutatók éjszakája 2014 hivatalos programjának részeként tartottak meg a Tisza-parti településen.

A zentai Művelődési Ház kiállítási termében az érdeklődők megismerkedhettek a fizika és a matematika csodáival, megtekinthették a világító kémiai kísérleteket, valamint rácsodálkozhattak a természet mikrovilágára is, amit a látogatók, akik között ezúttal is az általános iskolás fiatalok voltak a legtöbben, kivétel nélkül nagyon élveztek. – Nagyon jó ötletnek tartom ezt a rendezvényt, ugyanis nagyon sok minden tetszett, köztük például a matematika standnál a hajtogatható geometriai alakzatok, a biológia standnál a mikroszkóppal végezhető vizsgálatok és a kémia standnál a látványos kísérletek is. Nem is beszélve a lebegő cápáról meg a hexakopterről, amelyek szintén nagyon érdekesek voltak számomra – mesélte **Apczi Ferenc** zentai általános iskolás diák, akivel mindebben társai is egyetértettek. – Nagyon élveztem a kiállítást, különösen a kémiai kísérleteket, amelyek közül az tetszett legjobban, mikor a kísérletező bácsi felfújta a lufit, majd jeget tett bele, ettől azután felrobbant. Ezenkívül nagyon látványos volt az is, amikor beletett valamit egy üvegbe, amelyből azután rengeteg füst jött ki – magyarázta **Omajjev Kristóf**, akihez hasonlóan **Perpauer Szabasziánnak** is a kémiai kísérletek tet-

szettek a legjobban. – Nekem is a kísérletek tetszettek a legjobban, különös tekintettel a nagy durranásokra, azokat ugyanis nagyon élveztem. Azt mondta a kísérleteket végző bácsi, hogy az, ami a hangot kiadta, hasonló a petárdához, ami részben igaz is, viszont nem kellett meggyújtani, hanem csak rá kellett vágni egy kalapáccsal – hangsúlyozta Szabaszián, aki elmondta, maga is kedvet kapott bizonyos kísérletek elvégzéséhez. Az előadók azonban felhívták a fiatalok figyelmét arra, hogy a kísérleteket senkinek sem szabad önállóan kipróbálnia, ugyanis azok egyrészt csakis megfelelő körülmények között, másrészt szakember felügyelete mellett végezhető el, máskülönben igen veszélyesek is lehetnek.

– A célunk a természettudományok, ezen belül a kémia népszerűsítése volt, éppen ezért elsősorban olyan kísérleteket mutatam be, amelyek nem képezik részét a kötelező iskolai tananyagnak, hanem inkább kedvcsinálónak hatnak, illetve hozzájárulnak ahhoz, hogy a diákok megismerhessék a kémia szépségeit is – magyarázta **Szórád Endre**, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium kémia tanára.

– Az idén is elhoztuk a legrobotokat, illetve emellett egy lebegő cápával is készültünk az érdeklődők számára. Az egyik kedves ismerősünk elhozta a hexakopterét is, amellyel repüléseket végeztünk a város főterén. Az egésznek az volt a lényege, hogy felhívjuk a gyerekek figyelmét arra, milyen érdekes tud lenni a számítástechnika, ha azt a tudományosság oldaláról próbáljuk megközelíteni – magyarázta **Körösi Gábor**, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium in-

formatikatanára, majd a látogatók körében nagy népszerűségnek örvendő lebegő cápával kapcsolatban hozzátette: – A lebegő cápát a súlypont áthelyezésével lehet irányítani, lefelé és felfelé lehet mozgatni, a farokrész csóválásával pedig előre is tud haladni. Nem túl bonyolult az a technológia, ami mögötte rejlik, ugyanakkor nagyon látványos és figyelemfelkeltő, aminek köszönhetően rendkívül alkalmas arra, hogy általa érdeklődést keltsünk a gyerekekben, és utána ráirányítsuk azt a komolyabb technológiákra, a komolyabb kutatásokra is.

A látogatók körében a szintén nagy népszerűségnek örvendő hexakopter repülését is igen nagy érdeklődéssel figyelték a Kutatók éjszakája elnevezésű rendezvény résztvevői Zenta főterén. – A hexakopter hat motort, hat szabályzót tartalmaz, ami a gázt szabályozza rajta, hogy milyen magasan, merre repüljön. Van egy fő irányító rendszerre, ebben az esetben az Ardopilot, amelynél vannak olcsóbbak és drágábbak is, de jelen pillanatban ezt találtam a legmegfelelőbb megoldásnak. Elég sokáig tart az elkészítése, az embernek sokáig kell törnie a fejét ahhoz, hogy meg tudja építeni, illetve meg tudja tanítani arra, hogy szépen repüljön. A karosszéria kiépítése nagyjából egy hétig tartott, azzal viszont, hogy mindent rendesen beállítsak, körülbelül két hónapon át szórakoztam, minden délután, munka után – magyarázta **Varga Rolf** modellező, hozzátéve, a hexakopter alkalmazásának lehetőségei rendkívül széleskörűek, hiszen az eszköz egyebek mellett a légi felvételek készítése terén is óriási lehetőségeket kínál.

Máriás Endre

A diákok nagyon éveztek az ismerkedést a tudományokkal

Enni vagy nem enni – ez itt a kérdés!

Valljátok be, sokszor megtörténik, hogy későn keltek, s olyankor kapkodva rohantok az iskolába. Reggeli? Ugyan, ki gondol ilyesmire? Pedig nagyon fontos a reggeli étkezés. Számos kutatás bebizonyította, hogy azok a gyerekek, akiknek van valami a gyomrában, jobban teljesítenek az órákon, mint éhes társaik.

Erről beszélgettünk **Horvát Reginával**, az óbecsei Zdravko Gložanski iskola magyartanárnőjével.

– Én az ötödikes tanítványaim figyelmét felhívom a reggeli fontosságára – mondja a tanárnő. – Osztályfőnöki órán el szoktunk beszélgetni arról, hogy a fejlődő szervezetüknek nagyon is szükséges a reggeli. Meg korgó gyomorral nem lehet az órákon figyelni. Az iskolában megszerveztük az uzsonnáztatást. Mindennap meleg tea vagy joghurt, szörp, néha gyümölcs egészíti ki az uzsonnát, ami leginkább lekváros, mákos, pizzás, vagy valamilyen töltelikes kifli, lángos, burek... Az uzsonna azonban nem helyettesíti a reggelit. Erre föl szoktam hívni a szülők figyelmét is, s remélem, mindenki reggelizik.

A tanítványok közül a hatodikos **Belovai Emese**, **Radics Nikolett**a, **Živković Loretta**, a hetedikes **Horti László**, **Rajslí Dániel**, valamint a nyolcadikos **Sándor Andrea** és **Gálfi Bernadett** mondta el a véleményét a reggelizésről. Nem mindannyian tartják be az osztályfőnök tanácsait, így Bernadett sem. Elmesélte, miért:

– Egyszerűen reggel nem vagyok éhes. Még uzsonnát sem viszek, de ebédidőben már olyan éhes vagyok, hogy bepótolom a reggelit, az uzsonnát. Tudom, hogy ez nem egészséges, s utolsó órákon már úgy korog a

gyomrom, hogy nemigen tudok figyelni. Anyu is sokszor mondja, hogy kell reggelizni, olyankor bekapok néhány falatot... Nem tanácsolom senkinek, hogy kihagyja a reggelit.

Andrea szokott reggelizni, uzsonnát is készít magának, de vele is megtörténik, hogy néha nincs ideje enni.

– Az osztályfőnökünk, Horvát Regina szokott arról beszélni, hogy fontos reggelizni, s én ehhez tartom magam. Megtörténik, mikor előőránk van, hogy még én sem vagyok éhes. Olyankor készítek egy nagyobb szendvicset, s vagy a nagyszünetben, vagy amikor éhes vagyok, megeszem. Szerintem is fontos reggelizni, órákon jobban tudunk figyelni, ha nem vagyunk éhesek.

Loretta sem éhes korán reggel, s ha délutános, akkor reggel zeneiskolába is megy, zongorázni tanul.

– Ha korán kell mennem a zeneiskolába – mondja –, veszek egy kiflit, mert nem érzem jól magam, mikor éhes vagyok. Én sem tudok korgó gyomorral figyelni. Ha délelőttösök vagyunk, előfordul, hogy nem reggelizek, de akkor uzsonnázni szoktam. Tudom azonban, hogy az uzsonna nem helyettesíti a reggelit.

Nikolettát az anyukája nem is engedi el reggeli nélkül.

– Én mindig szoktam reggelizni – halljuk Nikitől –, s leginkább tejet és szalámis kenyeret. Megtörténik, hogy elalszom, későn kelek, s nincs rá időm. Ilyenkor hozok több uzsonnát, s bepótolom a reggelit. A szendvics mellé még almát is szoktam hozni. Én sem érzem jól magamat, ha éhes vagyok.

Emese anyukája is nagyon odafigyel, hogy a lánya reggelizzen, néha reggelivel várja ebéd után.

– Reggel sok dolgom van – vallja Emese –, s mire elvégzem, jut is idő reggelizni, meg nem is. Ilyenkor csak néhány falatot tud belém diktálni az anyukám. S az iskolában órák felé már szinte fáj a gyomrom. Ha van időm, szendvicset szoktam készíteni, mert nem jó korgó gyomorral ülni az órákon.

Laciék családja minden reggel együtt reggelizik. A szülei jó példát mutatnak.

– Mi mindennap együtt reggelizünk, ugyanis a szüleim földművesek, s általában nem kell korán munkába menniük. Meg szoktam teríteni, anyukám pedig elkészíti a reggelit. A legjobban a müzlit kedvelem. Ilyenkor elbeszélgetünk, hogy kész-e a házi, megtanultam-e mindent... Néha az asztalnál jut eszembe, hogy valamelyik tantárgyból nem készítettem el a házi feladatot. Mivel az iskolában is lehet uzsonnázni, én azt is kihasználom. Szerintem is fontos, hogy reggelizzünk.

Óbecse központjában sok pékség és üzlet van. Dani ilyen helyeken szokta megvásárolni a reggelit, uzsonnát.

– Ha délelőttösök vagyunk, akkor csak egy bögre tejet szoktam inni. Anyukám ad pénzt, s órák előtt megveszem a szendvicset meg a csokis tejet, mert ez a kedvencem. Előfordult, hogy délutánosak voltunk az iskolában, s reggel korán mentem a zeneiskolába – ugyanis gitáron tanulok játszani –, s elaludtam. Fél nyolckor ébredtem, s anyukám nem engedett el reggeli nélkül. Így történt meg, hogy egyszer elkéstem a reggelizés miatt... – fejezte be Dani.

Hogy mikor kellene a legtöbbet enni? Egy régi bölcsesség szerint: Reggelizz, mint egy király, ebédelj, mint egy polgár, vacsorázz, mint egy koldus!

Koncz Erzsébet

Hét-nullával kezdődött

A csantavéri Hunyadi focistáinak németországi sikere

Szeptember 12-e és 15-e között a csantavéri Hunyadi János iskola U13-as korosztályú futballcsapata kispályás labdarúgótornán vett részt Münchenben. A Buntkicktgut elnevezésű projektum keretein belül megrendezett Straßenfußball (utcai foci) célja a különböző nemzetiségű és kultúrájú fiatalok ismerkedése és a szabadidő hasznos eltöltése volt. A németországi tornára az intézmény 6., 7. és 8. osztályos tanulóiból összeállított csapat készülhetett fel: **Nagy Roland, Mecserik Krisztián, Pajor Dénes, Pesti Ákos, Hajdú László, Földi László, Márton Tas, Curnovics Dévid és Vékony Tihamér** felállításban. A kísézőtanáruk **István Ervin** volt.

A fiatalok mindannyian bizonyították saját futballegyesületeikben és tanulásban egyaránt, egymást jól ismerik, de ilyen összeállításban csak egyszer edzettek. Az elvárás velük szemben a tisztes helytállás volt, azonban a fiúk nagy-nagy elszántsággal vágtak neki a kalandnak.

Pénteken délután indult az autóbusz tizenkét órás útjára, majd szombaton hajnalban érkeztünk meg Münchenbe. Aznap természetesen nem játszottunk mérkőzést, hanem egy laza városnézés volt betervezve. A közel másfélmillió város központja, a sok látnivaló, a metrózás mind-mind nagy élmény volt a gyerekek számára, de mindegyikük fejében ott motoszkált már a másnap kihívás. Végre elérkezett a vasárnap. Az időjárás sajnos nem kedvezett a játékosoknak, az eső áztatta aszfalton bizony veszélyesnek ígérkezett a labdarúgás. Az U13-as korosztályban összesen nyolc csapat, a csantavérin, azaz a szerbiai kívül két lengyel és öt német csapat vetélkedett két csoportban. Az első csoportmérkőzést egy könnyű 7:0-val intézték el a csantavéri fiatalok, de az ezt követő 4:4-es döntetlen és az 5:0-ás vereség már nem volt annyira lelkesítő eredmény. A csapat tagjai kicsit magukhoz térhettek a kezdeti örömmámor után. A negyeddöntőben már egy összeszokott gárda benyomását keltették, 3:1 arányban győzték le a német riválisukat. Az elődöntő nagyon izgalmasra sikeredett, ugyanis a rendes játékidő döntetlennel vég-

ződött, de a hosszabbításban felrázták magukat a fiúk, és egy góllal jobbnak bizonyultak ugyancsak német ellenfelüknél. Jöhetett a DÖNTŐ. A sors éppen azon csoportbéli ellenfelükkel hozta össze őket, akikkel döntetlent játszottak, így már a tornagyőzelem sem tűnt lehetetlennek. Az álom mégsem vált valóra, lehet, hogy az elvárás is túl nagy volt. A végső csatát elvesztette a csapat, és meg kellett elégednie a 2. helyezéssel.

A fiúk nagyon büszkék lehetnek önmagukra, sőt szüleik, az iskola és Csantavér is nagyon büszke lehet rájuk. Nem mindennapi tettet hajtottak végre, bizonyítottak számukra teljesen ismeretlen közegben más kultú-

rájú és értékrendű, de ugyanolyan szívvel küzdő fiatal társaik ellen. Ha a győzelem el is maradt, ők mégis győzteseknek érezhetik magukat. Természetesen a jutalom sem maradt el: másnap közösen megtekintettük a világhírű F. C. Bayern München stadionját, az Allianz Arenát. Az élmény feledhetetlen volt. Hétfőn este indultunk haza fáradtan, győzelemittasan, és ami a legfontosabb, még sérültünk sem volt.

Ezúton szeretnénk hálás köszönetet mondani a szervezőknek, valamint München és Szabadka Város Önkormányzatának, hogy lehetővé tették számunkra, hogy eljuthassunk erre a feledhetetlen útra.

„A Szentháromság mint oszthatatlan egység nevében. András, Isten kegyelméből Magyarország, Dalmácia, Horvátország, Ráma, Szerbia, Halics és Ladóméria királya. Mindörökké.” – Így kezdődik a nevezetes Aranybulla bevezető szövege.

Amikor a XIII. századi Magyarországra gondolunk, az egyik legfontosabb esemény a történelmünkben mindenképpen az 1222-ben kiadott Aranybulla. Az arany függőpecsétjéről elnevezett királyi oklevél a magyar jogtörténelem egyik legfontosabb alapdokumentuma. II. András Árpád-házi király adta ki a fehérvári törvénylátó napokon. Sokszor az 1215-ben Angliában kiadott Magna Charta Libertatummal hozzák kapcsolatba, azonban alaptalanul. Az Aranybulla szövege a Magyar Törvénytárban, a Corpus Juris Hungariciban van. Ezt a magyar nép számára nagy fontosságú dokumentumot Virág Benedek fordította le latinról magyar nyelvre.

Az Aranybulla szövege

II. András (Endre) III. Béla király fia volt. Az 1205-ben megkoronázott király ekkor még harmincadik évét sem töltötte be, pompás és nagyraagyó módon kezdte meg uralkodását. Személyes gondjai mellett (háromszor nősült) az összetett politikai helyzet is megnehezítette a dolgait. András számára Halics fejedelemség térsége volt az elérhetetlen cél, amelyet többször próbált tartósan megszerezni, s melyet fiatal korában apja nevében kormányzott is.

1217-ben maga András állt egy keresztes hadjárat élére. A Jordán folyón átkelve Szíria és Babilon ellen indult. Mégis – valószínűleg betegség miatt – vissza kellett fordulnia hazájába, 1218 végén tért haza. Távolléte alatt azonban, amíg odahaza az ifjú Béla királyi (később IV. Béla) régenskedett, a főnemesek és bárók elhatalmasodtak, nagy vagyonokhoz jutottak, sőt magában az egyházban is felbomlott a rend és fegyelem. Mindennek a tetejében még a saját fiával is összetűzésbe került, mivel ő nem akarta neki visszaadni a teljes hatalmat. A válságos helyzet miatt a király 1222-ben összehívatta a Diétát (rendi országgyűlés). A gyűlés eredménye a Végezés című, aranypecséttel ellátott okmány lett, amelyet azóta is

II. András és az Aranybulla

II. András szobra az Országházban

Aranybullaként emlegetnek. Az okmány pontosan előírta és meghatározta a király és a nép jogait, kötelességeit és szabadságait.

Némely cikkelyek általános problémákkal foglalkoztak, mások ismét a király új gazdaságpolitikájával voltak kapcsolatosak.

Az ország gazdasága szempontjából fontos állami ügyek irányítása nagyrészt zsidók és mohamedánok kezébe került, sóbányák, vámok irányítása, jóság és más országjövendelmek is. A nép elszegényedett, sokan rabságra lettek eladva. Robertus esztergomi érsek interdiktum alá helyezte az egész országot, bezáratta a templomokat, mikor látta a romlott helyzetet az egyházban. Az öreg király keservében még IX. Gergely pápának is panaszkodott a sorsára. A pápai küldött Jakab püspök nyomására dekrétumot adott ki, amelyben megígérte, hogy átadja a hatalmat fiának. 1235-ben az új király, IV. Béla vette át a hatalmat. András ugyanez év szeptemberében hunyt el. Az egresi monostorban temették el.

A másik fontos okirat, amely II. András nevéhez fűződik, az 1224-ben kiadott Andreanum, amellyel megalapozta az erdélyi szászok önkormányzatának alapjait.

Bár az Aranybulla nem lépett teljesen érvénybe, mégis nagyon fontos dokumentum. A nemesi jogokról sok mindent megtudhatunk,

valójában a bárók érdekeit védik a törvénycikkek. A szerviensek (akik később nemesek lesznek) kényszerítették rá II. Andrást az Aranybulla kiadására. Szövege többek között kimondja, hogy a szerviensek szabadok, nem kell adót fizetniük, és birtokaikat örökíthetik. Csak akkor kell katonákat adniuk, ha az ország kerül veszélybe, külföldi hadjáratokra nem kötelesek segítséget nyújtani a királynak. Ha nincs fiuk, lányaik is örökölhetik vagyonuk egy részét. Megtiltja a méltóságok halmozását, kivéve a nádor, a bán és az udvarbírák esetében. Minden évben gyűlést kell a királynak összehívnia Székesfehérváron. A pénz kiadását szigorúan korlátozza. Az Aranybulla 31. cikkelye szerint, ha a király nem tartaná be a dokumentumba foglalt ígéreteit, a nemeseknek jogukban áll fellázadni ellene (ellenállási záradék). 1231-ben a szöveget még módosították az egyház érdekeinek megfelelően.

Érdekes tény az Aranybullával kapcsolatban, hogy mikor az osztrákok és a magyarok 1867-ben a Kiegyezésről tárgyaltak, és megegyeztek egy közös, kettős monarchia létrehozásában, az új, közös uralkodó, I. Ferenc József semmiképpen sem akarta elismerni az Aranybulla foglalt ellenállási záradékot. Szerinte az uralkodó kiegyezett a magyar nemzettel, és többé nincs szükség ellenállásra.

Gyarmati Balázs történész

Az Aranybulla aranypecsétjei

Évfordulók nyomán

kül. Öt évvel a megjelenése után még mindig csak 340 213 mobiltelefon-tulajdonos volt az Egyesült Államokban.

Az első automatikus, analóg mobiltelefon a hatvanas években készült el. Az USA-ban már 1946 óta használtak rádiótelefonokat, de a használható rádiófrekvenciák száma igen korlátozott volt. Ezért a városokat vételi zónákra (cell) osztották, és 1948-ban már megoldható volt az automata kapcsolás. Sok időnek kellett még eltelnie azonban, hogy megszülessenek a megfelelő minőségű telefonkészülékek. Skandináviában 1981-ben, Európában a nyolcvanas évek végén kezdtek tömegesen elterjedni a mobiltelefonok.

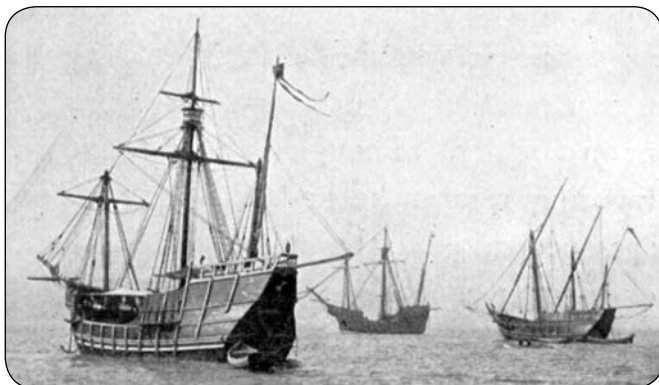
*

1949. október 15. – Magyarországon kivégezték a koholt vádak alapján halálra ítélt Rajk Lászlót és társait. Népellenes büntett és hűtlenség vádjával ítélték el őket. 1949. május 30-án alaptalan rágalmak alapján letartóztatták, szeptember 24-én a Népbíróság népellenes büntett és hűtlenség vádjával halálra ítélte. Október 15-én kivégezték, társaival együtt egyszerűen elásták a gödöllői országút közelében. A közvélemény nyomására végül 1956 szeptemberében az MDP vezetése határozott a nyilvános temetésről. Október 6-án a Kerepesi úti temetőben több mint százezer ember előtt zajló megemlékezésen **Rajk László, Pálffy György, Szőnyi Tibor** és **Szulai András** hamvait díszsírhelybe helyezték. A sorstársak nevében búcsúzó Szász Béla a sztálinizmus korszakának temetéséről beszélt.

Világajnoki selejtezőn kapott ki a magyar válogatott Hollandia csapatától 8:1 arányban. A mérkőzés után Egervári Sándor szövetségi kapitány lemondott, lemondását elfogadták. A magyar csapat a 8:1-es fiaskóval beállította története legsúlyosabb különbségű vereségét, 1908-ban Angliától, 1941-ben pedig Németországtól kapott ki 7:0-ra.

*

1492. október 12. – **Kolumbusz Kristóf** genovai tengerész felfedezte Amerikát. A Bahamákon, a mai San Salvador szigetén kötött ki. Az utazáshoz kasztíliai **Izabella királynő** bocsátott három hajót a rendelkezésére. Kolumbusz nyugat felé haladva (Toscanelli 1474. évi térképe alapján) Indiába akart eljutni, hogy a luxuscikkek keleti kereskedelmét megszeresse Velence elől. A képen a felfedező három hajója: Nina, Pinta és Santa Maria.

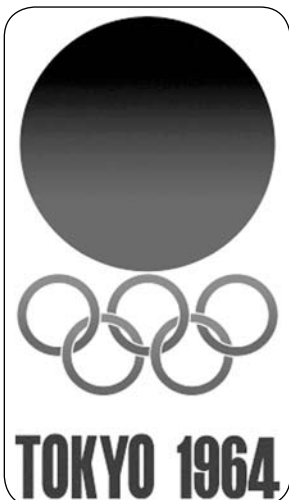
*

1803. október 12. – Írországban megszületett **Alexander Turney Stewart**, az első amerikai nagyáruház létrehozója. Az egyházi pályára szánt Stewart 17 évesen vándorolt ki az Egyesült Államokba, ahol korábbi tanulmányainak köszönhetően ókori történelmet tanított egy magániskolában. Néhányszor hazalátogatott Írországba, ahonnan csipkével és rő-

osztályokra bontotta, vevőcsalogatásra kitalálta a kirakatokat, majd 1848-ra felépítette a legelső nagyáruházat. New York leggazdagabb embereként 1869-ben elkezdte megépíteni Long Islanden a munkások paradicsomának szánt Garden City-t. Stewart 73 éves korában halt meg, holttestét 1878-ban ellopták, özvegye csak huszonegyezer dollárért kaphatta vissza férje földi maradványait.

*

1983. október 13. – Amerikában (Chicagóban) bemutatták az első, kereskedelmi forgalomba szánt mobiltelefonokat. A majdnem négyezer dolláros készülék harminc percig bírta feltöltés nél-

1964. október 10. – Megkezdődött a tizennyolcadik újkori **Nyári Olimpia Tokióban**. Az országok számát tekintve rekord részvételét regisztrálhatták Ázsia első Olimpiáján: kilencvennégy ország sportolói utaztak Tokióba, hogy megküzdjenek egymással. A műsoron ebben az évben szerepelt először a röplabda és a cselgáncs versenyszám. A lehetséges százhatvanhárom aranyéremből tízet a magyarok szereztek meg, ebből négy a vívóknak köszönhető. Bajnok lett Pézsa Tibor kardvívó, Rejtő Ildikó törvívó, a női tör csapat valamint a férfi párbajtőr csapat. Újabb két birkózó bajnok is született: Kozma István, valamint az eddig háromszor ezüstérmes Polyák Imre is megszerezte az aranyat. Az öttusacsapatnak nem sikerült megvédenie a bajnoki címét, de dr. Török Ferenc egyéniben azért a dobogó tetejére állhatott. A vízilabdacsapat kis kihagyás után ötödször is bajnok lett. A sportlövő dr. Hammerl László szintén aranyérmes lett, a labdarúgók pedig képesek voltak Helsink után újra nyerni. A tíz aranyérmén kívül a magyar csapat 7 ezüstöt és 5 bronzot is szerzett Tokióban.

*

2013. október 11. – Történelmi vereséget szenvedett el a **magyar labdarúgó-válogatott**.

A poszméh az idei év rovара

A földi poszméh (*Bombus terrestris*) éve az idei, bár az év hátralévő része már az „ünnepelt” jelenléte nélkül telik majd.

Beköszöntöttek a hűvös őszi napok, az év során szorgos munkával gyarapított kolóniák összeomlanak; a megfáradt királynők, a dolgozók és a rövid életű hímek odavesznek a táplálékhiánytól és a hidegtől. A pusztulás azonban nem teljes: a nyár végén világra jött és

megtermékenyült fiatal nőtények – a leendő királynők – téli rejtekhelyükön várják a következő tavaszt, a viaszvárosok újjáépítésnek reményével.

Nézzünk be a földi poszméhek egyik városába szeptemberben, az ősz kezdetén! Egy föld alatti, rég elhagyott kisméltóságát követünk addig, amíg megtaláljuk a termet, ahol a királynő lerakta a város viaszból készült „alapkövét”. Mostanra számtalan, rendetlenül elhelyezkedő, hordó alakú viaszsejt borítja a fészkek alját. A sejtek már többnyire üresek, a város urainak eltűnése óta megjelentek a nagy viaszolyok (*Galleria mellonella*) és a penészbogarak (*Cryptophagus setulosus*), hogy tort üljenek a „poszméh-civilizáció” maradványain. Korábban ez elképzelhetetlen lett volna, hisz a házigazdák éberen őrizték fészkeiket. Nemcsak a betolakodók, de még a más kolóniába tartozó, ám azonos fajú poszméhek sem léphettek be, mert nem volt birtokukban a kolóniára jellemző egyedi illatú feromonigazolvány... Az izgalmas leírás folytatását az ng.hu honlapján olvashatjátok el.

Viszont elűjságotlunk még, hogy a Magyar Rovartani Társaság vezetősége a földi poszméhet a 2014-es év rovarává választotta meghozzá az idén decemberben 100. születésnapját ünneplő Móczár László rovarász szakember tiszteletére.

Vörös tartományban a Föld

A Föld lakossága 2014-ben nem egészen 8 hónap alatt használta el azt az erőforrás-mennyiséget, amelynek egy évre elegendőnek kellene lennie ahhoz, hogy bolygónk a jelenlegi állapotában fennmaradhasson. Az év hátralévő részét már a „vörös tartományban” töltjük, azaz túlfogyasztjuk a bolygó erőforrásait.

A Global Footprint Network minden évben kiszámítja, hogy az adott évben mennyi erőforrás érhető el, illetve mennyit képes a Föld megújítani, hogy ellensúlyozza az ember ökológiai pusztítását. Ezt úgy méri, hogy a Föld biológiai kapacitását elosztják az emberiség ökológiai lábnyomával, és ezt a hányadost megszorozzák az év napjainak számával.

Az emberi fogyasztás az idén a mai nappal éri el azt a szintet, amit a Föld még képes lenne újratermelni. Ez a nap 2000 óta töretlenül egyre előrébb araszol a naptárban: az ezredfordulón még október elejéig nem léptünk át a túlfogyasztás tartományába, az idén azonban már augusztusban elértük ezt a pontot.

A Föld lakossága folyamatosan növekszik és ezzel párhuzamosan az energia és a természeti erőforrások felhasználása is egyre nagyobb méreteket ölt. 1961 óta az energiafelhasználás megduplázódott. Az 1970-es évek óta folyamatosan több természeti erőforrást használunk fel, mint amennyit a Föld hosszútávon képes reprodukálni. Jelenleg egy év alatt annyit, amennyit bolygónk másfélszerese lenne képes újra előállítani.

A legsúlyosabb problémát a káros anyagok kibocsátása okozza. A kibocsátott szén-dioxid mennyiségének mérséklésével jó eséllyel csökkenne az ökológiai lábnyomunk és fenntarthatóbbá válna a Föld. A klímaváltozás megfékezésének érdekében is hatalmas lépés lenne eredményeket elérni ezen a területen.

Ha időben cselekszünk, megfordíthatjuk a trendet. Így megfékezzük az ökológiai lábnyom növekedését, és a Föld élhető marad a következő nemzedékek számára is.

Rezervátum a Balaton partján

Sokan jártak közületek a Balaton-parti Zánkán a gyermektáborban. Talán ezért is érdekes a hír, miszerint a fennállásának 850. évfordulóját ünneplő település hivatalosan értéktárba vette a határában néhány éve kialakított erdőrezervátumot. A rezervátum magánkézben van, és közel van a Balaton partjához a Bálint-hegy tetején. Területe valamivel több, mint nyolc hektár, ami nagyjából tizenkét focipálya felel meg. A vidékre jellemzően főleg tölgyfák „lakják”, de nagy számban találhatóak benne odúlakó madarak is.

Erdők hete

Egy héttel a gyermekhét előtt szeptember 29-e és október 5-e között a világon sok helyen emlékeztek meg az erdők hetéről. Az a cél, hogy jobban megismerjük erdeinket, rádöbbenjünk arra az értékre, melyet rejtegetnek, mert akkor talán jobban vigyázunk majd rá.

Albínó kismajmot fotóztak le

Christy Strever természetfotósnak elképesztő fotósorozatát sikerült készítenie egy albínó kismajomról a Kruger Nemzeti Parkban, Dél-Afrika legnagyobb természetvédelmi területén. A különleges képeknek köszönhetően bizonyos tudományos elméletek is megdőltek, mivel idáig az etológusok azt gondolták, hogy az albínó majmokkal sem a szüleik sem a fajtársaik nem törődnek, kiközösítik őket a természetes élőhelyükön. Emellett a túlélésüket az is nehezíti, hogy hófehér színük miatt nem tudnak elrejtőzni, ezért könnyű prédának számítnak a ragadozók számára.

A Kruger Nemzeti Parkban élő verty majmok azonban nem közösítették ki albínó társukat, sőt teljesen egyenrangúként kezelik a játékos majmot, amely olyan lendülettel vetette bele magát a játékba, hogy többször is lebirkózta még a nála kétszer nagyobb társát is.

„A csoport egyenrangú tagja volt a kis albínó. A többiek nem éreztették vele, hogy ne lenne közjük való. Az egyetlen különbség az volt, hogy picit félnékbbnek tűnt, és a magas fűben érezte magát biztonságban” – mondta el Christy Strever, a fotós, akinek valóban csodálatos pillanatokat sikerült megörökítenie. A fotós egyébként az unokaöccsével és az unokahúgával vett részt egy szafarin, és a nyaralásuk utolsó napján sikerült elkészítenie ezeket a képeket.

Vadlovak a Rhône-delta környékén

A Camargue-i ló a Rhône deltavidékének, pontosabban Camargue környékének hagyományos hátsólova, amelyet a fekete bikák tereléséhez használnak a marhahajcsárok. Küllemében a lipicai lóhoz hasonlít a leginkább, csak kisebb termetű, átlagos marmagassága körülbelül 133 centiméter.

Vadon a Camargue-i ló csak Dél-Franciaország vizenyős, félsós, tengermelléki lapvidékén fordul elő. Télen ez a vidék rideg és barátságtalan, nyáron viszont perzselő a hőség. Ezek a szélsőséges időjárási viszonyok edzett, nagy lépésbiztonságú lovat hoztak létre, amely mindezek tetejébe még a legyekkel szemben is meglepően toleráns. Ennek a fajtának napjainkban kizárólag Camargue nyújt otthont. A ménesek mintegy 6880 hektárnyi területet birtokolnak, melynek neve Lagune Etang des Vacarés, és Dél-Franciaország egyik legszebb természetvédelmi körzete. A vadlovakat évente egyszer befogják, hogy megvizsgálják az adott évben született csikókat, amelyeket azután megbillogoznak az ősi tulajdonoscsaládok címerével, majd szabadon engedik.

A kőhal – az egyik legerősebb mérgű hal a világon

A kőhal (*Synanceia verrucosa*) szinte láthatatlan, tökéletes mimikriával rendelkezik, hiszen teljesen beolvad abba a sziklás környezetbe, ahol él. A kőhalak a parttól néhány lépésnyire élnek, Ausztrália partvonalának kétharmadán megtalálhatóak. Ausztráliában évente átlagosan harminc kőhalszúrást jegyeznek fel.

A kőhal félelmetes fegyvere a hátán lévő tüskesor, melyet felmereszt. Ezek a tüskék még a strandpapucsot is könnyen átszúrják. A kőhal tühegyes tüskéiből rendkívül erős mérget bocsát ki. Ez az izom- és idegméreg azonnali fájdalmat, duzzanatot, lázat, hányást és bénulást okoz. Ha valakit megszúr egy kőhal, annak sürgősen orvosi ellátásra van szüksége. A legtöbb

esetben ellenanyag beadására van szükség. Megfelelő orvosi ellátás nélkül a kőhal szúrása légzési elégtelenséget és szívpanaszokat okoz.

Az óslakosok a kőhalat „nohu”-nak, azaz várakozónak nevezik. A tökélete-

sen álcázott hal órákig vár mozdulatlanul a homokban, hogy egy kis hal vagy rák felé ússzon. Amikor a zsákmány a közelébe ér, erős vákuumot hoz létre a szájában, és a másodperc töredéke alatt elnyeli az áldozatát.

RÜGYFAKADÁS

Nagyszüleim

Az én nagymamám Kéri Mária, a nagyapám pedig Kéri Sándor hívják.

Szeretem őket. Néha viccesek, máskor komolyak. Az én nagyim 66 éves, 1948-as születésű, sovány, a haja szürke, a feje kerek. Okos, régi stílusú asszony. Finomakat főz és süt. A kedvenc tévécsatornája a horvát RTL. A nagyapám 71 éves, 1943-as születésű, kerek a feje, bölcs, régi és öreg stílusú, kövér, kopasz. Szeretek vele beszélni a régi időről, a múlttól. Ő szeret olvasni. Bottal jár. Néha kell nekik szemüveg, néha nem. Ők itt élnek velünk, és vigyáznak rám, amikor anyáék dolgoznak, és amikor hazajöttem a suliból. Bácskossuthfalváról költöztették be őket, mikor a nagyapám beteg lett.

Ők apukám szülei, és nagyon szeretem őket.

Kéri Sándor Botond, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Testet öltött az ősz

Hideg, borongós őszi tájak,
Eljött az idő, hogy kiabáljak:
Erdő mélyén nyuszika,
Mégfagyott az apró farka.
Róka úrnak nincs mit enni,
Faluba megy tyúkot csenni.

Medve mama készülődik,
Nemsokára téli álom kezdődik.
A mókusok gyűjtögetnek,
Szorgalmasan mogyorót keresnek.
Az őzike is tudja már,
Most megy el a sok madár.

Németh Viktória Zsóka, 5. osztály, Ada

Élményfürdőben voltam

Egy nyári vasárnap úgy döntöttünk, hogy elmegyünk Mórahalomra fürdeni az anyukámmal és a mamámmal.

Reggel korán útra keltünk, hogy nyitásra odaérjünk. A határon nagy volt a sor, de ez nem vette el a kedvünket. Örültünk, hogy sikerült elfoglalnunk a legszebb árnyékos helyet. Átöltöttünk a fürdőruhába, és futottunk csúszdázni. Anyukám az olimpiai medencében úszott. Mórahalmon sok úszómedence van, és mind kellemes hőmérsékletű. Amikor megéheztünk, óriási palacsintát és sajtos-tejfölös lángost ettünk. Naplementéig napoztunk, és zárásig úsztunk. Este volt már, amikor összecsomagoltunk, és autóba ültünk. Elindultunk hazafelé. A határon rövid sor volt, ezért gyorsan hazaértünk.

Ez a nap volt a legszebb élményem a szünidő alatt.

Brindza Kocsis Richárd, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

A nyár legszebb napja: kutyafürdetés

Számomra a nyár legszebb napja az volt, mikor a barátnőm eljött hozzám itt aludni.

Egy órákor érkezett meg. Sok mindent csináltunk, például kerékpározottunk, sétáltunk, beszélgettünk és telefonoztunk, de én a legjobban a kutyafürdetést élveztem. Mikor eldöntöttük, hogy megfürdetjük a kiskutyát, elsőre nem bírtuk megfogni, de végül sikerült. Az első dolgunk az volt, hogy kikötöttük a pórázával egy karóhoz, és levizeztük. Utána jött a sampon. A habot nagyon élvezte, de egyszer mindennek vége kell, hogy legyen. Mikor megtöröltük, megrázkódott, és mindketőnket lecsapott. Mivel a hajszárítót levizeztük, a négy lábú nem lett megszárítva, de végül szép tiszta lett.

Remélem, hogy Anett is jól érezte magát.

Rákos Tímea, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Becse

Görögországban nyaraltunk

Július 16-án indultunk az ideai görögországi nyaralásunkra.

Nyolcan mentünk: anyukám, a testvérem, a nagynénim a családjával és én. Szabadkáról kombival mentünk Belgrádig, onnan pedig autóbusszal Görögországba. Úti célunk Thászosz szigete volt, ezért Karamotinál kompra szálltunk. Azzal utaztunk el Limenaszig. Onnan ismét autóbusszal folytattuk az utunkat Potoszig. Ott egy gyönyörű villában szálltunk meg. Elfoglaltuk a szobáinkat, és a tengerpart felé vettük az irányt. Boldogan úsztunk a hosszú út után. Az első napokban nem kedvezett nekünk az idő, de a későbbiekben sokat sütött a nap. A nyaralás alatt búvárkodtunk, pizzáztunk. Az utolsó előtti napon kipróbáltuk a vízi biciklit is. Remek volt.

Tíz nap után összecsomagoltunk, és bevásároltunk az útra. Kora délután indultunk vissza ugyanazon az útvonalon, amelyen jöttünk is.

Nagyon jól éreztük magunkat a nyaralás alatt. Szép élmény volt.

Remélem, jövőre is élvezhetem Görögország szép tájait, tengerét, finom ételeit.

Brindza Kocsis Erik, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Szülőhelyem

Szülőhelyem, hol élem életem,
Egy hely, amely megnyugtatja lelkem.
Majd mikor már a vég jön el értem,
Akkor hagyom itt a szülőhelyem.
Lehet szebb város, vagy falu,
De csak egy helyre mondom, hogy szülőfalu.
Ez a falu az, ahol vár rám sok barát,
Ha máshol lennék, lehet, mást mondanék.
Szívem lehet sziklából, vajból vagy másból,
De szülőhely csak egy van a világon.

Barna Róbert, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

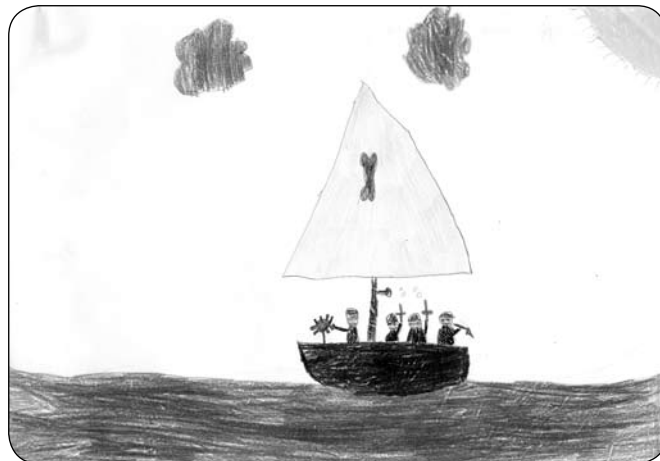
Az én nagymamám

Az én nagymamám Katancsity Mária hívják. 59 éves, közepes termetű.

Leginkább beszélgetni vagy kártyázni szoktunk. Szerintem még fiatal. A kedvenc étele a paprikás és a csirkeleves. A mamám megértő néhány dologban. Szokott kerékpározni, de sétál is. Egy kicsit beteg, de erős. Nem alszik sokat éjjel, mindig felkel négykor, és nappal alszik. Szeret kalácsokat sütni, és azok nagyon finomak.

Szeretem a nagymamám, remélem, még sokáig fog élni.

Katancsity Márk, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Halász Dávid ersébetlaci tanuló rajza

Családom – fogalmazásíró pályázat

A család témájára meghirdetett pályázatunkkal szeretnénk veletek közösen keresni a választ a következő kérdésekre: milyen szerepet tölt be a család az életetekben; miért jó, ha van testvérünk, vagy vannak testvéreink; miért tisztelitek a szüleiteket, illetve, ha tehetnétek, mit változtatnátok meg rajtuk; vajon a nagyszülőkkel, rokonsággal hogyan tartjátok a kapcsolatot; ti milyen családot szeretnétek egyszer magatoknak...

2014. november 10-éig fogadjuk a fogalmazásokat, melyeket lapunkban is megjelentetünk. December elején szakmai zsűri értékeli a teljesítményt, a legsikeresebb munkák szerzőit jutalomban részesítjük. Az ünnepélyes díjkiosztót a 2014/15-ös tanév első félévének vége előtt, tehát karácsony előtt szervezzük meg. Az első három helyezett nyereségben részesül. Ők az óbecsei Than Emlékházba látogathatnak el, négy főre szóló családi belépővel, de könyvajándékra is számíthatnak.

Munkáitokat a következő címre várjuk: Jó Pajtás (Fogalmazásíró pályázat), 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., vagy a következő e-mail címre: jopajtas.szerk@magyarszo.com – a tárgyban, kérjük, tüntessétek fel: pályázat.

*

Nálunk otthon csak hétvégén van együtt a család, mivel a nővérem már másik városban tanul tovább.

Egész héten mindenki lazán tesz-vesz a házban, és mindent akkor csinálunk, amikor az időnk megengedi. Ám hétvégén jönnek a gondok. Szombaton este mindenki a fürdőszobát szeretné használni. Ilyenkor a nővéremmel együtt megyünk fürdeni. Igyekszünk minél előbb befejezni a vacsorát, hogy mi legyünk az elsők. Visszük a telefonokat is, hogy bírjunk róla zenét hallgatni, és ott beszéljük meg az egész heti dolgokat, amik történtek velünk és nem akarjuk, hogy szüleink is tudják, vagyis a kis titkainkat. Amíg egyikünk fürdik, a másik fogat mos, majd fordítva. És aztán kezdődik a buli: a hajszárítás, szépítkezés. A mi tükrünk a csodatükör. Képesek vagyunk sok órán át a tükör előtt állni, és én lesem a sminkelés csínyját-bínyját a nővéremtől. Ilyenkor már szüleim sürgetnek bennünket, kopogtatnak az ajtón, hisz ők is szeretnének sorra kerülni. Anyu csak kopog és siettet bennünket, apu már nem ilyen kedves – ő már mérgesebben szól ránk. Akkor igazán sietni kell, de csak itt tudunk nyugodtan beszélgetni!

Azért én nagyon szeretem az ilyen estéket, mert mindig együtt van a család. Ezek az esték megkoronozzák az egész hetet, és ezért ilyenkor mindig jó érzéssel fekszem le.

**Fehér Noémi, 4. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

*

Az én családom vezetékneve Vajda. A tagjai: Gábor, Annamária, Noé és én, Noa Pálma.

Apukám reggel mindig hoz nekem uzsonnát, amit az iskolába viszek. Apu szokta főzni az ebédet, mikor anyu dolgozik Topolyán.

Anyu nagyon finom ebédet szokott készíteni. Szeretem, mivel ha angoltól felelés előtt állok, a topolyai középiskolából az angoltanártól elkéri a szavakat. A tesómat is szeretem, kis aranyos. Igaz, szokott rossz lenni, de kis cucci.

Jó ebben a családban élni, és nagyon szeretem őket.

**Vajda Noa, 3. osztály,
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy**

*

Amikor reggel felkel az ember az ágyból, általában az első hely, ahova megy az a fürdőszoba.

Mikor az óra csipogni kezd, mindenki a fürdőszobába tart. A testvérem az első, aki bemegy a fürdőbe. Amíg ő fürdik, fogat mos, elmúlik egy óra hossza. Néha, az ajtón kívül azt kiabáljuk neki:

– Ha kijössz, fizetünk!

Furcsa, de soha sem hallja meg. Amikor aztán végre kijön, anyukámon a sor. Vele nincs gond. Tíz percnél hosszabb ideig nem tartózkodik benn. Ezután végre én következem! Általában egy fél órát vagyok bent. Aztán kimegyek nézni testvéremmel a tévét, de csak akkor, ha pizsama helyett rendesen fel vagyok öltözve. Amikor apa is kijön a fürdőből, reggelizünk. Ezután anya és a testvérem fésülködik, apa borotválkozik, én összerakom a trombitát, és kezdődhet a nap. Apa és anya munkára megy, a tesóm iskolába, én meg a zenedébe.

Igy néz ki nálunk egy hétköznapi reggel.

**Spasić Nikola, 4. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

*

Eljött az idei húsvét is. Nagypénteken mentünk a nagyszülőkhöz halpaprikásra. Ez a mi családukban hagyomány. Húsvétkor és karácsonykor oda járunk ebédre. Az idei húsvétot Tini és Valentin nélkül kellett töltenünk, mert kiköltöztek Ausztriába, és nem tudtak hazajönni. Sokat gondoltunk rájuk, köszönhetően az internetnek, délután még skype-olhattunk is. Eljött az ebéd ideje. Elsőnek én szedtem magamnak tésztát és halászlét. Mikor megkóstoltam, érzem, hogy a tészta szinte a fogamra ragad. Azt hitték, csak vicceltem. Végül kiderült, hogy tényleg nem volt rendesen megfőzve a tészta. Hát nem tudtuk, mit is csináljunk, újra elkezdtük főzni a tésztát, azután már ehető lett. Utána jött a kalács és a többi fogás.

Kitaláltuk, hogy legyen egy kis szórakozás, ne legyen mindennapi ez a húsvét. A házban mindenfelé elrejtettünk piros tojásokat. Aki megtalálta, megkapta az ajándékát. A testvéremet nagyon elfejtetük, fél délután kereste, de megunta.

– Többet nem keresem ezt a tojást, van jobb dolgom is, inkább nem is kell ajándék! – pukkadozott.

Mi meg csak nagyokat neveltünk rajta.

Nelli találta meg a tojást elsőnek. Neki egy fehér nyuszi járt. Nagyon meg is örült neki, hiszen rég szeretett volna egy fehér törpenyulat. Hazavitték, ölba rakták, és visszajöttek.

Másnap azt mesélték, hogy a kutya beugrott az ölba, és széttépte a nyulat. Ezek után Nelli nagyon le volt hangolva. Mikor elmúltak az ünnepek, vettünk neki másikat, és azóta úgy vigyáz rá, mint a szeme fényére.

Igy múlt el az idei húsvét. Szeretem az ünnepeket, mert ilyenkor az a jó, hogy együtt van a család, és sokat tudunk beszélgetni.

**Zámbó Adrienn, 8. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

*

Az én családom négy tagú. Boldog vagyok, mert a szüleimmel élek.

Anyámat Elvirának hívják, háziasszony. Apukámat Csabának hívják. Villanyszerelő a szakmája, de sajnos ő jelenleg munkanélküli. A neném, Lavínia nyolcadikos, még nem tudja, hogy milyen középiskolába megy. Kedvenc ünnepünk a karácsony, mert ilyenkor együtt van a család. Sokszor nem értünk egyet, de azért szeretjük egymást.

**Simon Letícia, 3. osztály,
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy**

RÜGYFAKADÁS

Kémia

*A kedvenc tantárgyam a kémia,
Engem nagyon érdekel a farmakológia.
A középiskolában is ezt a szakot szeretném kezdeni,
És négy év múlva gyógyszeripari technikusként fejezni!*

*Szeretem a reakciós vegyületeket,
Izgalmasnak találom őket!
Mikor kémiából ellenőrzőt írunk,
A barátaimmal mindig az első sorban ülünk!*

*Lilla ül mellettem balról,
S ő kér először segítséget egyik-másik feladathoz.
Ivett ül jobb felől,
Néha ő is kérdez pár kérdést az ő ellenőrzőjéről.*

*A szakkörön mindig,
Én vagyok az, aki a táblára ír.
S a versenyen az vagyok, aki egy pont miatt majdnem sír,
Mert ha megvan az a hírhedt egy pont,
akkor a bizottság nekem is diplomát ír.*

Nagy Torma Enikő, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Riport

Tanév elején a magyartanárnmő azt a feladatot adta, hogy készítsék riportot valakivel. Purger Dorotit választottam az osztályomból.

- Hol töltötte a nyári szünetet?
- Sok helyen. Nagyon keveset voltam otthon. Tatán, Magyarakanizsán, Horgoson, Szabadkán, Szegeden, Budapesten és Völgyesen is töltöttem egy kis időt. Persze táborokban is voltam.
- Hol voltak a táborok?
- Tatán, Magyarakanizsán és Oromon.
- Voltak-e ismerősök?
- Voltak. Nem volt olyan tábor, amelyben ne találkoztam volna ismerőssel.
- Sátorban aludtatok?
- Magyarakanizsán, a Tisza-táborban igen.
- Meddig tartott?
- Tatán 8 napot, a Tisza-táborban 5 napot, míg itt, Oromon mindkét táborban 5 napot időztem.
- Volt-e olyan tábor, amelybe nem jutottál el, de szeretted volna?
- Volt olyan, ahova nem sikerült eljutnom. Ilyen a szőgyéni és a Kis-tábor.
- Voltál-e a nagyszülőknél?
- Voltam. A horgosi nagyszüleimnél 3 napot, míg a völgyesieknél 2 napot aludtam.
- Volt-e a család nyaralni?
- Nem. Nem volt alkalmunk rá.
- Voltál-e valahol máshol, pl. lakodalomban?
- Voltam lakodalomban, Oromon. A menyasszonyt Vajdovics Enikőnek, a vőlegényt Cseszkó Csabának hívták.
- Mikor itthon voltál, mit csináltál?
- Amit a többi diák. Unatkoztam, számítógépeztem, és a húgommal játszottam.
- Mindenhol jól érezted magad, vagy volt valamiben valami kellemtelen?
- Jó volt mindenhol, de milyen is lenne egy nyár bakik nélkül?! Ilyen volt a fejbevágás története is. Mikor Tatán voltunk, padlásszobát kaptunk. A kezembem 3 szilva, egy táncrend és egy barack volt. A szokásomhoz híven elejtettem egy szilvát. Mikor lehajoltam, hogy felvegyem, beütöttem a fejem. Utána a táncrendem esett ki a kezemből. Felvételkor újra a fejem bánta a meggondolatlanságomat. Mikor kulcsért mentünk, letettük a holminkat. Persze mondanom sem kell, akkor is bevertem a fejem.
- Köszönöm, hogy válaszoltál a kérdéseimre.
- Szívesen.

Kádár Barbara, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Kedves Pajtások!

Nagy öröm, ha oly sok levéllel lát el bennünket a postás, mint ezen a héten. Úgy tűnik, beledüldületes a munkába gőzerővel. S ha mindeközben rólunk sem feledkeztek meg, az valóban jó jel.

Topolyáról ebben a tanévben először kaptunk levelet. A **Csáki Lajos iskola** 6. osztályosai: Micskó Ármin, Kőszegi Dajana, Dudity Ivana, Dudás Dominika, Ercsi Anita poétikus hangulatukról tettek tanúbizonyságot a beküldött verseikkel.

Az **újvidéki József Attila iskola** VI. b osztályának „rémei” – így írták magukat alá –, ugyancsak versíró kedvükben voltak. Tokodi Krisztián, Fodor Izabella, Pece Anderla Rita, Lahos Marcell, Perlaki Edvárd, Barcal Viktor, Kálóci Amália, Erdős Lehel, Erdős László és Erdős Levente remekművei nem rémisztetel el bennünket, ellenkezőleg.

Az **oromiak** is gondoltak ránk. A **Kis Ferenc iskola** hetedik osztálya: Szakács Árpád, Káposzta Ramon, Püspök Ármin, Kalmár Erik, Nyilas Sára megosztották velünk iskolakezdési tapasztalataikat.

A **palcisi Miroslav Antić** iskolából Szalai Patrícia harmadikos tanuló szedte rímbe az őszhöz kötődő gondolatait, igen dicséretesen.

A **szilágyi Kis Ferenc** iskolából Francia Fábán küldte el csacsírimeit, és néhány rövid, sikeresebb versét.

A **szabadkai Đuro Salaj iskola** régi és megbízható társa a Jó Pajtásnak, mint azt Mulic Márta magyartanárnmő levelében jelezte, az idén sem lesz másként. Jenei Dorina és Romic Márta nyolcadikosok élvezetesen mutatják be városukat és iskolájukat, melyet hamarosan elhagyni kényszerülnek.

Meglehetősen nagy csomag érkezett az **őbecsei Samu Mihály iskola** ötödikeseitől és nyolcadikosaitól, a **szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola** hatodikosaitól, hetedikeseitől, az ugyancsak **szabadkai J. J. Zmaj iskola** negyedikeseitől, és nem utolsósorban az **adai Cseh Károly iskola** tanulóitól, akik talán legrendszerezesebb íróvendégei lapunknak. Helyszűke miatt sajnos valamennyiük nevét már nem tudjuk megjelentetni. Fogalmazásaikkal azonban a következő hetekben találkozhattok rovatunkban.

Jó olvasást!

Nagy Magdolna

Legérdekesebb nyári élményeim

Cserkeszölőben nyaraltunk az idén. Sokszor esett az eső, de a meleg vízű fürdőben még esőben is jól éreztük magunkat.

A fürdő nyári színpadán rengeteg esemény zajlott. Tetszett a szépségválasztás és a külföldi táncsoportok műsora. Lajos bácsi, Cserkeszölő polgármestere, meghívott bennünket a szarvasi vízi színházba. Megörültem, mert még nem jártam ilyen színházban. Szarvas szép, rendezett kisváros, sok virággal az utcákon. A színház a Körös folyó partján van, színpaddal a vízben. Nagyon izgatott voltam, amikor a kapun bementünk. A Ludas Matyit néztük. Az esti sötétségben a sima víz felszínén tükröződött a színes világítás a színpadról. Elbűvölő volt. A kihangosítás teljesen más élményt nyújt, mint a zárt helyiségben. Ludas Matyi terelgette az anyja ludait a színpadon. Az árnyékok és a fények táncoltak a vízben. A vásári jelenet nagyon érdekes volt. Döbrögi kővér, pocakos uraság, aki kegyetlen és kapzsi. Megverette Matyit, aki okos és leleményes volt. Ő bosszút állt Döbrögiben. A színpad szélén nincs korlát. Ettől olyan különös az előadás. Amikor Matyi először megverette Döbrögit, és gyorsan elszökött, azt hittem, beesik a vízbe. Levegőt sem mertem venni. Visszhangzott a zene és a nagy taps a jelenetek közt. Amikor Matyi másodszor is megverte Döbrögit, a gyerekek sikoltoztak örömeikben. A díszlet és a jelmezek is szépek voltak. Az előadás mulatságos és érdekes volt. A víz és a természet szépsége is hozzájárult az összhanghoz. Sajnáltam, amikor vége lett.

Egész úton hazafelé viccelődtünk, és a színészekről meg a közös színházi élményekről beszélgettünk.

Fodor Izabella, 6. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Nem kiadó a csigaház

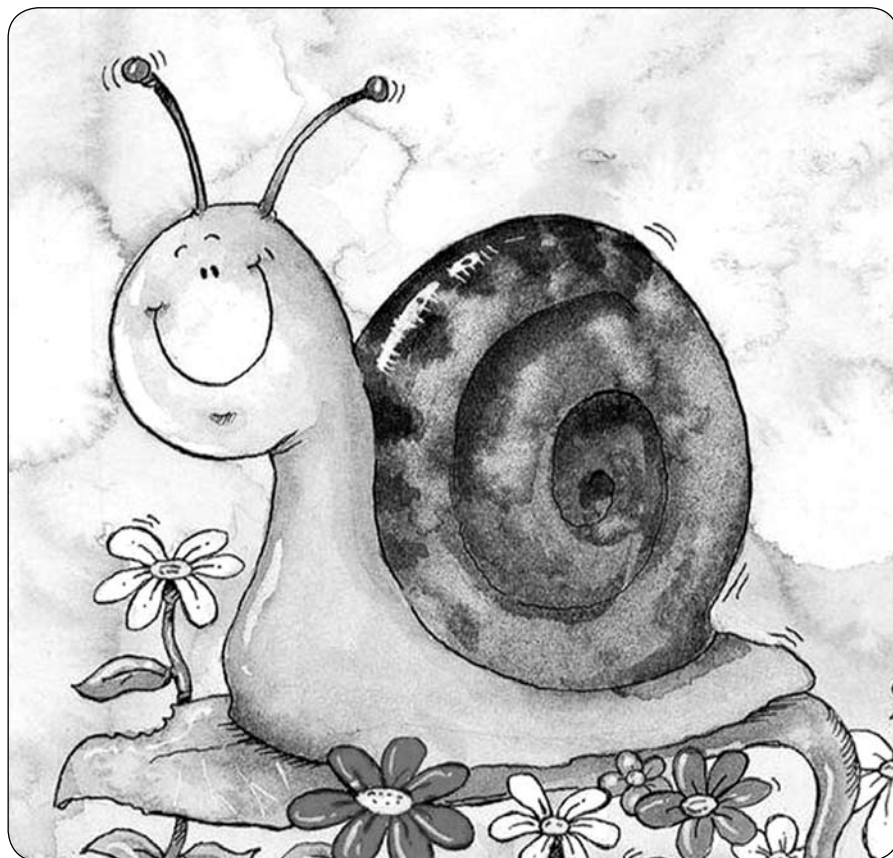
Csiga Zsigának nem a lakáshivatal utalt ki lakást, mert Csiga Zsiga eredendően és születésénél fogva háziúr volt. Úgy is mondhatnánk, hogy született háziúr. Szép, csiga alakú, gyöngyházzsínű háza volt. Nagyon szeretett benne lakni, annyira, hogy más lakót nem is tűrt meg. Általában gőgös háziúrnak tartották Csiga Zsigát az erdőben, ahol élt, és ezért senki sem szerette. Két szarvát mindig magasan hordta, és nem fogadta a lepkék köszönését, akik hódolatképpen összecsapdosták előtte szárnyaikat, ahogy az emberek a kezüket szokták. Csiga Zsiga már korán reggel elkezdte a mászkálást, úgy nyomult előre, mint egy tank, csak hogy minél többen láthassák a házát. Aki lassan jár, arra azt szokták mondani, hogy úgy mászik, mint a csiga. Csiga Zsiga meghazudtolta a nevét, bizonyára ő volt a leggyorsabb csiga, aki valaha is élt. Mindig fáradhatatlanul úton volt. Ha esett az eső, vagy nagyon sütött a nap, behúzódott házába, és nem jött elő, hiába énekeltek a madarak:

*Csiga Zsiga, gyere ki,
ég a házad ideki!*

Csiga Zsiga nem volt hajlandó kidugni a szarvát, őt nem lehetett egykönnyen becsapni. Egyszer is, amint visszavonult Csiga Zsiga, hogy a házát kellőképpen élvezhesse, éneket hall. Ketten énekeltek egyszerre, az egyik hang mély volt és búgó, a másik cingár és esdeklő. De nem is a szokásos dalocskát énekeltek. Így hangzott: Csiga Zsiga, gyere ki, vendéged van ideki! Csiga Zsigának még nem volt soha vendége, ezért érdeklődve bújt elő. Hát egy eltévedt Búgócsigát lát a háza előtt, olyat, amilyennel a gyerekek szoktak játszani. A másik vendége meg egy szegény, házatlan csiga volt. Mert talán tudjátok, hogy nincs minden csigának háza.

– Szóliíts egyszerűen Facsigának – mondta Búgócsiga Csiga Zsigának.

– Ez itten Csiga Biga – mutatta be a házatlan csigát.

– Azért jöttünk, hogy kibéreljük a házadat.
– Az én házamat? – kérdezte sértődötten, de kicsit meg is szépen Csiga Zsiga.

– Az én házam nem kiadó!

– Ugyan, ha nem volna kiadó, akkor nem volnánk itt. Tessék, nézd csak! Facsiga falevelet dugott Csiga Zsiga elé, melyen ez állott:

*„Szép, gyémántsínű házam,
mely palotának is beillik,
a nyári hónapokra olcsón kiadó.*

Tisztelettel

CSIGA ZSIGA, háztulajdonos”

Csiga Zsiga kétszer is elolvasta, és ha lett volna vére, biztosan elpirul, de minthogy nem volt, csak ezt mondta:

– Csigavér! Csiga Zsiga, csigavér!

Facsiga megjegyezte:

– No, látod, mért tagadod le, amikor az egész erdő tele van ilyen falevél-röpcédulákkal? Vagy talán nem te vagy Csiga Zsiga?

– Csiga Zsiga én vagyok, de biztosan egy gonosz mókus csinálta ezt a viccet, mert nem kiadó a házam! Hová is mennék lakni, ha kiadnám?

– Az minket nem túlzottan érdekel – válaszolta Facsiga.

– Különbösen is: a hirdetés szép szó, ha be-tartják, úgy jó!

– De értsétek meg – próbálta meggyőzni őket Csiga Zsiga –, a kutyatejfüre kérlek beneteket, nekem szükségem van a házamra! Ha kiadnám nektek, ugyan ki fogadna be magához, ha esik az eső?

– Csiga Biga biztosan befogadna – nyugtatta meg Facsiga Csiga Zsigát. Csiga Biga megerősítésül bölintott egyet a szarvával.

– De én akkor sem adhatom ki nektek a házamat, még ha be is fogadnátok! – siránkozott megrémülve Csiga Zsiga.

– Hát akkor nincs mit tennünk – búgta megejtően mély hangján Búgócsiga –, mint hogy elveszünk erővel, téged kilakoltatunk, és mi beköltözünk. És büntetésből be sem engedünk, ha esik az eső, pedig különben beengedtünk volna! Erre már nem is válaszolt Csiga Zsiga. Megrémülve, a szokottnál is sokkal gyorsabban húzódott vissza a házába, és betapasztotta a kijáratot. Sem énekszóval, sem bűvigével nem lehetett előhívni. Búgócsiga és Csiga Biga pedig jót nevetett a pajkos mókussal együtt, hogy így megrémítették Csiga Zsigát. De Csiga Zsiga is alábbhagyott ezután gőgös háziúrságával, és nem hordta oly magasan a szarvát, a lepkéknek előre köszönt, és a szitakötőket megkérte, hogy ha elfáradnak, szálljanak le egész bátran a háza tetejére pihenni. Meg is szerette az erdőben mindenki Csiga Zsigát.

Végh György meséje

Greccsó Krisztián

Megyek utánad

(Részlet)

Ekkora öröm nincs is. Napokig mosolyogva ment az utcán. Mosolygott a nagyutca délceg nyárfáira, a tűzoltószertár méregzöld kapujára, a piac repedezett, gazos betonára, a Kurca-partot vigyázó Nepomuki Szent János-szoborra, a rozsdás kifolyócsövekre a halott vizek partján, a hatalmas, ház formájú kenderboglyákra az áztatótavakon túl, és mosolygott a várbörtön fagyókerekkel átszótt, romos falára is. És ezek mind visszamosolyogtak rá. Visszaszerezte Lilit, a lány újra szeret vele lenni! Aznap boldogok voltak, ugrándoztak, megölelték egymást, parkodtak haza, félték, hogy Andor erőre

kap, utánuk jön. De a kapujukban Lili megölelte Darut. *Tényleg hős vagy*, mondta és kacsintott, *igazi*. Daru eddig nem akart hős lenni. Még soha életében nem verekedett, de most mámoros érzés volt. Hogy férfi és hős. A verekedésben ugyan nem szerzett nagy rutint, hiszen amikor a boglya mellett nekirontott, a kis Bálint gyerek egyszerűen leütötte, de a gyakorlat majd meglesz később. Most elég, hogy megvan a bátorság.

Háromháznyira lakott Liliéktől, hamar hazaért. Azonnal a fürdőbe rohant, mosolygott a saját hős tükörképére. Fel volt hasadva a szája, a fogai mozogtak. Már valódi fogak, nem tej-, megjijedt, de még így

is jó volt. Az iskolában pompás tekintélye lett a sebektől, egy ipari tanulóval verekedett. Így tudta mindenki. És kiütötte. Ezek tények voltak, külön-külön. A kis Bálint gyerek ipari tanuló volt, ez igaz, és ők verekedtek is, ez is igaz volt, pontosabban egyetlen ütés volt, és Daru attól el is ájult, de ezt könnyű volt feledni, mert végül visszaadta a kölcsönt, a kis Bálint gyerek is megkapta a magáét.

Eleinte csak az osztályban keltett feltűnést, utána az iskolában is. Bejött az öreg Bálint az iskolába. Darut kérték az igazgatóiba, bemondták a hangosbemondóban, azonnal menjen. Igazgatói intót kapott, szóbelit. Eleinte megkönnyebbült, arra gondolt, nem mondja meg otthon, de az egészben nem volt semmi logika, beleírták az ellenőrzőjébe. Ott viritott a dészma a kis Bálint gyerek agrázkódásáért. Sokat tompított a szenzáción, hogy elterjedt a felső tagozaton, Andor a földön feküdt, a karja még a csapásban, és ő úgy rúgta le. De azért még mindig Daruról suttoztak a váltócipős szekrények előtt, az ebédlő előtti fűzfás parkban, a gumiknál, a tornacsapat esővájújában, vagyis a fél udvaron. És Daru, ha tehette, elhallgatta a szerinte lényegtelen részleteket.

Úgy érezte, minden lánynak a lába előtt illene hevernie. De inkább a fiúk lelkendeztek. A lányok csak nevettek vele, vagyis inkább rajta. Néha még csúfolták is. Toldinak hívták, meg farkasölőnek, *túrte Daru, ameddig túrhette*, ezt suttogták a háta mögött. Meg hogy *repül a nehéz láb*. Lili is sokkal hamarabb ráunt a hálálkodásra, mint azt remélte, jóval több rajongást igényelt volna. Tulajdonképpen egyszer sem mesélte el az

Varró Dániel

EMAIL

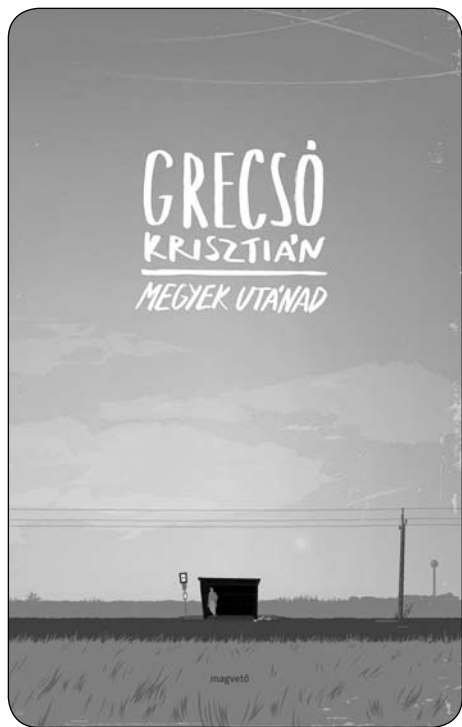
*Hát el vagyok egészen andalodva,
és gyöngye szívem, ímé, reszketeg,
mióta éjjelente, hajnalonta
veled titokban ímélezgetek.*

*Nem kell megszólítás, se semmi cécó,
és az se baj, ha nincsen ékezet,
csak kebelembé vésődjék e négy szó,
hogy: Önnek új levele érkezett!*

*Az egész világ egy linkgyűjtemény,
az emberek, a tárgyak benne linkek,
bárhova kattintok, te tűnsz elém,
te vagy felvillanó website-ja mindnek.*

*Te dobogsz bennem, mint versben a metrum.
Föltettem háttérnek a képedet,
s míg körülöttünk szikrázik a chat room,
látlak, miközben vakon gépelek.*

*Hiába nem láttalak még, az embert,
ha minden betűd mégis eleven,
ha érezlek, mint kisujjam az entert...
Van nulladik látásra szerelem?*

osztályban az elejétől a végéig, persze a kínosabb részleteket kihagyva, a jobbakat meg kiszínezve, esetleg előnyösebb pozícióból nézve, mi történt. Csak folyton mosolygott, ha előkerült a téma az osztályban. Daru egyre bizonytalanabb bandavezéri pozíciója megszilárdult ugyan, napok óta elő sem került a téma, hogy más vezesse csatába az öregfalusi bandát, de különben gyorsan elmúlt a csoda. Daru mérlegelt, és arra jutott, ez a rövid dicsőség kevés volt, nem ért meg egy igazgatói intót.

Lili egyre kevésbé tetszett neki. Sohasem azt csinálta, amit mondott. Pedig Daru hosszasan leltározott, és szinte mindenben jobb volt, mint Balázs. Jobb volt a humora, az esze, és helyesebb volt. Balásznak tompa az agya, mintha technokolt szívott volna, tepsiképpű, és ha ugratják, mamlasz. Igaz, az utóbbi időben nem meri ugratni senki. Az a tíz centi. Darunál legalább ennyivel magasabb. És ami még nagyobb baj, a lába is szőrös tavaly óta. A szőr pedig, ezt Daru is belátta, szenzációsan menő. Férfias is, felnőtt is. Ahogy kitavaszkodott, és a testnevelésórán rövidgatyában futottak, Balázs mindent vitt. Már majdnem elkeseredett, amikor megtalálta a vigaszt. Ő ebben is jobb lenne, és ezt Lilinek is tudnia kéne. Balázs szalajtott, és alsóban bukott is, már tizenöt éves! Ha majd Daru is anyyi lesz, sokkal nyugrabba fajta lesz, megjön az a tíz centi, és ígéri, szőrösebb lesz a lába.

Ezerszer megbeszélték. Balázst mindenkinél jobban utálják. Ostoba melák és újfalusi. Nincs róla mit beszélni, szóba sem állnak vele. Lili is elismétli mindezt, ha Daru nagyon morog, de látványosan unatkozik, amikor mondja. Daru belefárad, nem

nyugtatja tovább. Lili ugyanúgy gyűlöli Balázst, mint eddig. Szúr valami a gyomrában, amikor ezt zsolozsmázza. Annyira szeretne hinni Lilinek. Na, jó. Tulajdonképpen hisz is. Hiszen minden régi érv érvényes ma is. Vagy nem? Balázs nem lett okosabb, hülye lapaj. De akkor miért szorul össze a szíve? Miért kell a távolba néznie? Miért lökné föl Lilit az idegtől?

Kémiához sorakoznak, tizenötös terem, az utolsó ajtó a fűzfák alatt, égett hús- és rántásszag jön a menza felől, Sziló az ég felé néz, imádkozik, hogy Rozoga tanár úr kerüljön át egy párhuzamos dimenzióba. A tanár úr marad. Daru Lilit várja, a lány nem jön, hátul áll, nevet valamin, Daru néz hátra, nem lát semmit, kavarodás támad, lökdösődés. Többen elesnek, Lili is. Daru nem látja, mi történik, arrébb lép, még mindig a földön fekszenek, Lili is elesett, takarja valaki, Daru végre odaér, és akkor látja meg. Hogy Balázusra. Nem telik tovább az idő, Daru látja, hogy rögzül az élet, mint egy fotón, háttér lesz az öreg kőporos falból, a mintás betonból, a fűzfákból, a menza üvegfalából, de még az osztályból is. Csak Liliből meg Balászból nem lesz háttér. Ők ebben az egészen hosszú másodpercben egymásra néznek, pontosabban Balázs csak fordítja a fejét, hogy megnézzék, ki esett rá, Lili fekszik rajta, nézi, nézi, nézi. Mire egészen odaérne a fiú tekintete, felugrik. Egy másodperc volt az egész. Egyetlen, végtelen másodperc. Lili mindenfélét kiabál, kétballábas, felbukik saját magában. Daru nézi a ripacs-kodó, csúfolódó Lilit, nem akarja elhinni, hogy ezt az ő barátja csinálja. Rozoga tanár úr harapós kedvében van, azt kérdezi, zavar-e. *Magatartás egyes, böki oda végül.* Lilinek még nincs olyan, gondolja Daru. A lány nem hagyja abba a rikácsolást, mintha

egy nyávogós újfalusi lenne. De a Balázs, mondja. Így mondja, a Balázs, ismételtgeti a nevét. *Melák, mamlasz.* Daru szavai ezek, de most valahogy mást jelentenek. Furcsa, de úgy érzi, azt kívánja, bárcsak neki mondaná őket.

Lili a következő szünetben még mindig itt tart. Pihegve haragszik, *gyűlölöm*, mondja halkán. Egy pillanatra sem néz Darura. A fiúnak ugrál a térdében az ideg. Hazafelé Lili azt mondja, nem ér rá. Pedig át kellene beszélni a legutóbbi, tulajdonképpen félbeszakadt, lefűjt csatát. Daru szokatlan, mégis fényes győzelmét Balázs fölött, és Lilinek illene lelkesednie, azt mondani, kemény fiú volt, ügyes, büszke rá. Semmi. Hazafelé tekernek a napköziből, mintha lakozva lenne az ég, kacagósan süt a tavaszi nap. Lili megismétli, nem ér rá. *Mi dolgod van?*, dohog Daru. A lecke kész, még mérföldekre az este. *Menjünk ki a bunkerhez, lelkendezik Daru. Vagy a temetőbe, ellenőrizni kell a területet.* Daru igazából nem a „birtokukat” akarja szemlélteni, újabb hőstettéről akar regélni. Lili úgy csinál, mintha nem venné észre, mi van vele. A járdán tekernek haza, ahogy az utcájukhoz érnek, át kell menni az úton, Daru lemarad, jön egy kocsi, Lili áthajt előtte, a fiú nézi, mintha nem akarná megvárni. Teker tovább. Fölpattan, állva hajtja a biciklit, de így is csak a sarkon éri utol. *Hülye vagy? Miért nem vársz meg?* Lili flegmán feleli, *azt hittem, jössz.* Aztán megint azt mondja, nem ér rá. Nincs ideje. Darunak előbb röhöghetnékje van, aztán, ahogy egyedül gurul haza, és arra gondol, kénytelen lesz a taknyos öccsével játszani, féltékeny lesz. Áll a kapu előtt, mint aki nem biztos benne, hogy itt lakik. A kertek alatt felriad egy mádár. Daru vár valamire. Nem nyomja le a kilincset. Lilinek titkai vannak.

Kedves Olvasó Tanulók!

Ma két olyan szöveget olvashattok a Gyöngyhalászban, amely hitelesen fejezi ki az általános iskolás diákok gondolatvilágát, életérzéseit. Mindkettő nagyon jó szöveg. Az egyik *GreCsó Krisztián (1976) Megyek utánad* című (*Magvető, 2014*) regényéből származik, s a főszereplő fiú, majd később felnőtt fiatalember szerelmeinek a történetét beszéli el. Az általatok olvasott részlet az első, a diákszerelmem érzéseit, eseményeit, változásait és csalódásait jeleníti meg. Gondolom, tükör ez a szöveg, amelyben magatok is megláthatjátok önnön „arcképetek”.

A vers szerzője *Varró Dániel (1977). Túl a Maszat-hegyen (2003) és Szívdezzert (2007) című versesköteteiből szerepelnek részletek, költemények olvasókönyveitekben. Ismert és korosztályotokat megszólító költői világ az övé.*

Írjatok e-mail- vagy sms-verseket ti is! Jó munkát! Az eredményt küldjétek el a Gyöngyhalászba! Jutalomért.

Bence Erika

A rossz mindig rosszkor történik

A sztárok is emberek, ezt pedig mi sem bizonyítja jobban, mint-hogy olykor velük is történnek balesetek. Ráadásul pont akkor, amikor épp új albumot készítenének, vagy az új dalukat népszerűsítik. Az alábbiakban azokról szólnak, akik mostanában szerencsétlenül jártak, és ezzel alaposan ráijesztettek a rajongóikra.

Elesett és megütötte a karját

Demi Lovato rajongóit szinte lesokkolta, hogy kedvencük balesetet szenvedett, méghozzá épp egy fellépés előtt. Az énekesnő szimplán elesett, de annyira, hogy zúzódások lettek a karján. Komolyabb baja ugyan nem történt, de egy rövid ideig nem igazán tudja használni karját, így hangszeren sem játszhatott a szóban forgó koncerten. A rajongók elsőre megijedtek, hogy a sztár karja eltört, és hetekbe-hónapokba telhet, mire felépül. Ez pedig azért is rossz lenne, mert az énekesnő bejelentette, megkezdődtek a legújabb lemezének a munkálatai. Ráadásul épp a világ körüli turnéjával van elfoglalva. Demi az új albummal kapcsolatban annyit árult el, hogy sok újdonságra számíthatunk. Fontolgtatja, hogy a country-s és a rockos hangzást is beleépít az új dalaiba.

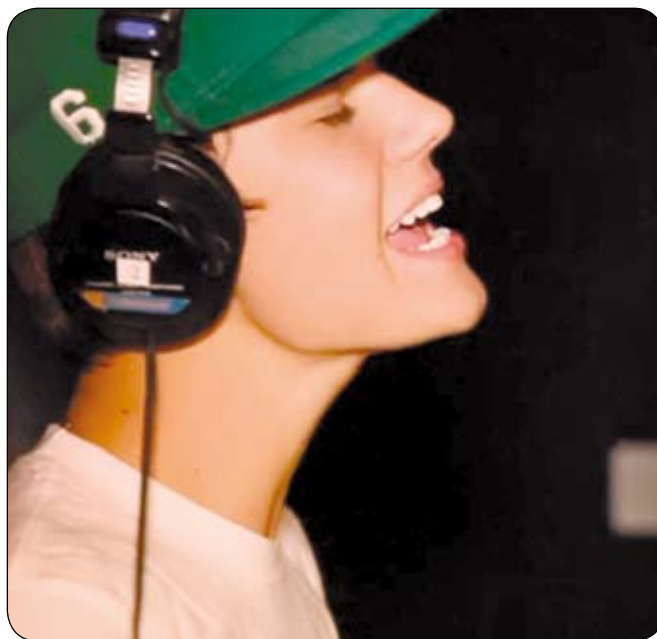
Autóbalesetet szenvedett

Jennifer Lopez rajongói ledermedtek a meghökkenéstől miután meghallották, hogy kedvenc énekesnőjük egy barátjával és gyermekeivel utazott, amikor beléjük rohant egy részeg sofőr. Éppen egy piros lámpánál váraakoztak, amikor nekik rohant egy kis terepjáró, majd az ütközés után azonnal továbbhajtott. Az énekesnő persze azonnal hívta a rendőroket, akik pár sarokkal arrébb el is kapták a vétkes sofőrt. Ekkor derült ki, hogy ittas volt. Szerencsére senki sem sérült meg a karambolban.

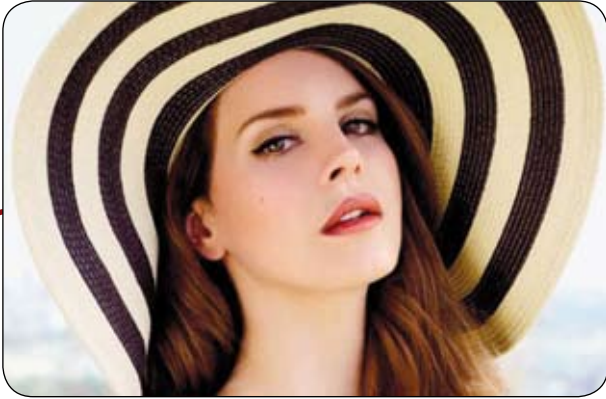
Jennifer zenei karrierje 1998-ban kezdődött, amikor egy kiadó önálló album megjelentetésére szerződött. Az énekesnőt sikeres producerek vették a szárnyaik alá, megjelent az *On The 6* albuma, amellyel azonnali népszerűsége tett szert. Jennifert színészként is számon tartják. Elég korán kezdett színészettel foglalkozni, de első filmjei nem lettek túl sikeresek. Első jelentős filmjének a *Pénzvonalat* említik, amelyben Wesley Snipes a partnere. Jennifer azóta is szerepel filmekben, ha épp nem énekel. Nemrég új dalt adott ki, Iggy Azaleával közösen, a *Booty-t*.

Beszakadt a dobhártyája

Justin Bieber rajongói nemrég kétségbeestek, mert arról szóltak a hírek az énekesrel kapcsolatban, hogy beszakadt a dobhártyája. Justin 2012-ben adta ki legutóbbi albumát, a *Believe-et*, így féltő volt, hogy ez az eset még jobban elhúzza az új album készítését. Az énekes azonban megnyugtatta a rajongóit. Azt üzentte, beszakadt ugyan a dobhártyája, de ez nem tartja vissza attól, hogy stúdióba vonuljon, és új dalokat kezdjen írni új lemezéhez. A baleset ugyan lassíthatja a folyamatot, de nem állíthatja le. Hamarosan tehát új stúdióalbummal rukkolt elő Justin Bieber, akit gyerekkorában még a jégkorongozás, a focizás és a sakkozás érdekelt, majd a sporteszközök helyett egyre gyakrabban nyúlt inkább hangszerhez. Önállóan tanult meg zongorázni, dobolni, gitározni és trombitálni, majd tizenkét évesen egy énekversenyt nyert meg, amelyen *Ne-Yo So Sick* című zeneszámát adta elő. A felvételt édesanyja töltötte fel a világhálóra, azzal a céllal, hogy a család szélesebb köre és a barátok is lássák. Ezek után Justin Bieber folytatta a dalok átdolgozásait, anyja pedig a feltöltéseket, a világháló pedig megmutatta a hatalmát, a videók egyre népszerűbbek lettek.

Összeállította: L. M.

Temetőben koncertezik

Ísmerve Lana Del Rey borongós hangulatú zeneszámaint, talán nem is számít meglepetésnek, hogy az énekesnő ebben a hónapban a hollywoodi Forever temetőben ad koncertet. A temető számos helyi hírességnek és sztárnak a végső nyughelye. Lana Del Rey dalaira egyfajta sötétség jellemző, emellett az ötvenes és hatvanas évek filmes világát idézi meg, gyakran a szövegeknek is hasonló a mondanivalójuk. Saját magát egy interjúban tréfásan „gengszter Nancy Sinátrának” nevezte, a becenév végül rajta is ragadt. Első lemezét Lizzy Grant néven jelentette meg 2007-ben. Lana Del Rey néven 2011-ben debütált, 2012-ben a Born To Die, tavaly pedig az Ultraviolence című albuma jelent meg, amellyel még mindig ostromolja a toplistákat.

Internetes zaklatásról forgat filmet

Az Arya Starkként ismert Maisie Williams egy névtelen zaklatóval veszi fel a harcot új filmjében, a Cyber Bully-ban. A Ben Chanan rendezésében készülő film napjaink igen komoly problémáját, az ún. cyber bullying-jelenséget (internetes zaklatás) dolgozza fel. Az igaz történeteken alapuló film azokról a fiatalokról szól, akik az internetes bántalmazás áldozatai lettek. A rendező elmondása szerint nem tud jobb színésznőt elképzelni a szerephez, mint a Trónok harca fiatal színésznőjét, Maisie-t. Mint mondta, ehhez a szerephez kivételes tehetségre volt szükségük, amit Maisie Williamsben találtak meg. Újabban arról pletykának, hogy a The Last of Us című videojáték filmadaptációjának főszerepével is őt bízzák meg. A pletykák szerint a filmben szerepet kaphat Hugh Jackman, rendezőnek pedig sokan Sam Raimit, a Pókember-filmek alkotóját jósolják.

Vonat formájú kiegészítők tervezett

Mint az ismeretes, Pharrell Williams nemcsak producerként és énekesként népszerű, a divatvilágban is jól érvényesül. A bohókás kalapjaival kezdett hódítani, azután egyre inkább belemélyedt a ruhatervezésbe. Legújabb hóbortos, de annál ígéretesebb tervei szerint, vonat formájú kiegészítőkkel teszi izgalmassá a divatvilágot. Egy divatcéggel kezdett együttműködni, hogy megalkossa vintage gőzös táskák kollekcióját. Az ötletet akkor kapta, amikor rendeléskor meglátta a cég egyik 1905-ös bőröndjének címkéjét. A vonat-táska ebben a hónapban kerül a legelismertebb amerikai, párizsi és londoni üzletek polcaira, ahol egyéb vonatos kiegészítők is helyet kapnak, például selyemsálak és bőrtárcák.

Eljegyezte a barátnőjét

Michael Jackson örök popkirály fia, Prince Michael Jackson I. még csak tizenhét éves, de úgy tűnik, fűlig szerelmes. Sőt, a szándékai állítólag nagyon is komolyak: úgy tervezi, hogy egy-két éven belül feleségül veszi az osztálytársát, egyben barátnőjét, Nikita Besst. Úgy tudjuk, hivatalosan az év elejétől alkotnak párt, és azóta elválaszthatatlanok. Kapcsolatuk komolyságát bizonyítja, hogy Prince nemrég gyűrűt húzott Nikita ujjára.

Ilyen is van: Tolmácskesztyű!

A szeptember végi Kutatók Éjszakáján mutatták be Budapesten a tolmácskesztyűt, melynek segítségével a jelnyelvet beszélők könnyen megértethetik magukat azokkal, akik nem tudnak jelezni, vagyis „csak” beszélnek. Az intelligens kesztyűt fölhúzva a jelnyelvet beszélők egy okostelefonos alkalmazás segítségével meg tudják értetni magukat azokkal, akik nem ismerik a jelnyelvet. A kesztyű által érzékelt mozdulatokat a szoftver betűkké, majd egy beszédszintetizátor hangokká, szavakká, mondatokká alakítja. A tolmácskesztyűre valóban sok helyzetben szükség lehet: iskolában, vásárláskor, banki ügyintézéskor, vagy a munkahelyen, de akár egy állásinterjú is. (MTI)

Elindult az anti-Facebook

Hatalmas az érdeklődés a reklámmentességet és letisztult felületet kínáló új közösségi oldal iránt, melyet Ello közösségi oldalnak neveznek. Regisztrálni állítólag csak meghívóval lehet.

Az Ello egy egyszerű, letisztult felületen, reklámok nélkül biztosít közösségi lehetőségeket. Szöveges bejegyzések, fotók és linkek megosztása mellett mások követésére, illetve kommentelésre van lehetőség az oldalon. A facebookos like-oláshoz, vagy az instagramos/twitteres kedvencé tételhez hasonló lehetőség (egyelőre) nincs az Ellón.

Az Ello még túl fiatal ahhoz, hogy jövődőt mondjuk a sorsáról, még ugyanannyira lehet siker, mint bukás. Az érdeklődés viszont kétségtelenül óriási: egy hete még nagyjából négyezer ember csatlakozott óránként, nem sokkal később már harmincegyezer új felhasználója volt óránként. (Hvg.hu)

Never get lost

GPS location and highly detailed maps

Discover the city

Your favorites are visible on the zoomable map

Offline térkép utazóknak

Több mint tizenhárommillió felhasználóval büszkélkedhet a City Maps 2 Go alkalmazás, nem is véletlenül. Hogy mobilnet híján ne kelljen külföldi utazásaink során wifi után vadászni, és a Google Maps ne merítse le az akkumulátorunkat, érdemes az említett szolgáltatást használni, de ehhez előrelátónak kell lennünk. Az Androidra, iPhone-ra, vagy iPadre ingyen beszerezhető alkalmazásban ki kell választanunk az úti célunkat, majd az adott város térképét letölteni. Ezután már csak meg kell nyitni az offline használható térképet, amelynél engedélyezhetjük a GPS-koordinátáinkhoz való hozzáférést, de ha ezt nem tesszük, akkor is hasznos az alkalmazás, hiszen a keresőjével bármit meg lehet találni, a jobb alsó sarokban egy ikon segítségével bármikor megtekinthetjük a tömegközlekedési vonalakat. Ha kikerestünk egy helyet, a kedvencek közé tehetjük, hogy később egyszerűen megtaláljuk. A hotelek, éttermek, bárók, szórakozási lehetőségek, múzeumok, híres épületek, sportolási lehetőségek és egészségügyi intézmények között külön kategórián belül tudunk böngészni, hogy könnyebben rájuk találjunk.

A szolgáltatás a világ legtöbb turistát vonzó városaira külön alkalmazásokat készített, listájukat a <https://play.google.com/store/apps/developer?id=Ulmon+GmbH> címen nézhetjük át. (Index)

A hangom az azonosítóm

A jelszó és egyéb adatok helyett bárki a saját hangjával azonosíthatja magát a modern telefonszolgálatban. Például akkor, ha a Telekom ügyfélszolgálatára telefonál. Gyorsabbá, kényelmesebbé és biztonságosabbá teszi a telefonos ügyintézését, ha a betelefonálót a hangja alapján azonosítják, azaz nincs szükség jelszó és egyéb adatok megadására. A Nuance Communications vállalat hangalapú biometrikus alkalmazása már világszerte bizonyított; a Magyar Telekomnál bő két éve működik. (Computerworld.hu)

Szeretik a színeket

Az énekeseket sokszor érik vádak, hogy egymást utánozzák. Jessie J-re például gyakran mondják, hogy Katy Perry utánozója, de sok közül a legjobb. Hogy ez bók-e vagy mégsem az, döntse el ki-k magának, mint ahogy azt is, hogy Jessie J valóban imitálja-e Katy Perryt. Vagy ez épp fordítva van? A Jessie J-rajongók sem hagyják magukat, ők pedig azt állítják, hogy valójában Katy Perry szeretne Jessie J-re hasonlítani. Mi mindenesetre mindkettőjüket bemutatjuk. Ami biztos, hogy olyan énekesnőkről van szó, akik rendkívül népszerűek, dalaikkal tömegeket mozgatnak meg, megjelenésükben pedig bátran használják a színeket.

Új albuma jelenik meg a napokban

Jessie J angol énekesnő, aki karrierjét dalszövegíróként kezdte, többek között Chris Brownnak és Miley Cyrusnak is írt dalokat. Első kislemeze a Do It Like Dude 2010 végén jelent meg, és elsősorban az Egyesült Királyságban volt sikeres. Második kislemeze, a Price Tag már világszerte a toplisták élére került. Debütáló albuma, a Who You Are 2011 elején jelent meg.

Jessie-nek két nővére van, és nem kerülhet-e el, hogy összehasonlítsák velük. Mindig úgy érezte, hogy emiatt nagyobbak az elvárások az irányában, emiatt pedig az önbizalma egyre kisebb lett. Úgy gondolta, ő semmiben sem

Katy Perry

jó igazán. Ráadásul fiatalon szívproblémákkal is küzdött. Az éneklés volt az egyetlen, ami érdekelte, és amiben elengedhette magát. Olyannyira, hogy eltanácsolták az iskolai kórusból, mivel túl hangosnak találták. Ez azonban nem hátrány a zenepiacon, így neki is lassacskán beindult a karrierje. Manapság az egyik legnépszerűbb énekesnőként tartják számon. Tavaly az Alive albummal jelentkezett, a na-

pokban pedig a Sweet Talker, harmadik albumának hivatalos megjelenésére kerül sor. Erről máris nagy siker a Bang Bang, amelyet Ariana Grandeval és Nicki Minajjal ad elő. Jessie J külsejét általában nagyon egyszerűen színesnek és tarkának írják le, hiszen az énekesnő rajong az élénk színekért, a feltűnő ruhákért.

A díjkiosztókon a klipjeivel is hódít

Katy Perry amerikai énekesnő, akire először szókimondó szövegei miatt figyeltek fel. Egy lelkipásztor középső gyermekeként nőtt fel, dzsesszesített egyházi zenén, és a templomi kórusban gyakorolta az éneklést. Első albuma 2001-ben jelent meg, Katy Hudson címmel, és dzsesszhangulatú egyházi keresztény dalokat tartalmazott. Katy Perry-t azonban másmilyen zene is érdekelte, egyik barátjával Queen-lemezeket hallgattak, és ez nagy hatással volt rá. Az elkövetkező években sem hagyott fel a zenéléssel, de általában együttműködött más előadókkal. A következő albuma One of the Boys címmel 2008-ban jelent meg, 2010-ben a mindent elsöprő Teenage Dream, tavaly pedig a Prism.

Katy Perry dalaihoz a nem egyszer szellemes videoklipek is hozzájárulnak. A humort azonban nem használja mindig. Valamikor az egyenjogúságért száll síkra, azt üzeni, hogy mindenkinek joga van jól éreznie magát a bőrében anélkül, hogy ezért bárki is piszkálná. Hasonló üzeneteket tartalmaz a Firework is, amelyhez Budapesten forgatott klipet. Újonnan is jelentek meg érdekes videoklipjei, például a Roar és a Dark Horse számokhoz. Utóbbi már több kategóriában a nemsokára sorra kerülő MTV EMA-n is versenyben van.

Összeállította: L. M.

Jessie J

Tízezer évnél fiatalabb dolgokkal nem foglalkozik

Interjú a magyarországi Ősi Attila paleontológussal

Ha paleontológust kellene mondani, a legtöbben Ross Gellert említenék a Jóbarátok című sorozatból. A dinoszauruszok kutatásáról azonban egy igazi tudóst, Ősi Attilát kérdeztük, akinek a nevéhez egy nyolvanötmillió éves dinoszauruszfaj felfedezése is fűződik.

Kevesen ismerik a paleontológusok munkáját, mint ahogy a szóval is ritkán találkozunk. Mivel foglalkozik?

– A paleontológus őslénykutató. Sokan összekeverik a régésszel, aki szintén leleteket ás ki, de a paleontológus abban jelentősen különbözik a régésztől, hogy tízezer évnél fiatalabb dolgokkal nem foglalkozik. Több százmillió éves leletekkel dolgozunk. Specialitásom a nyolvanötmillió éves maradványok vizsgálata a bakonyi iharkúti dinoszaurusz-lelőhelyen és a gerinces állatoké.

Biztosít az ország elég kutatási terepet ahhoz, hogy folyamatosan legyen munkája, vagy külföldi ásatásokra is utazik?

– Természetesen külföldre is utazom. Idehaza nincs sok lelőhely, azonban azok is túlnyomórészt feltáratlanok. Egy példa: az iharkúti lelőhelyen tizenhárom éve kezdtek a munkát, évente 40-50 négyzetmétert tudunk feltárni, és még 4-5000 négyzetméternyi feltáratlan terület vár átvizsgálásra. Ki lehet számolni, hogy hány évnyi munka rejlik még az ottani földben. Lassan haladunk, ugyanis a kőzetanyag sokkal vastagabb, és mélyebben is van, mint amivel a régész dolgozik. Ki kell kalapálni, ki kell vésni a leletet, így jó barát a pillanatragasztó.

A pillanatragasztó nem teszi tönkre a leletet, nem veszít az értékéből?

– Egyáltalán nem. A csontok az évmilliók alatt átkristályosodnak, így keményre és törékenyre válnak. Piritet is tartalmaznak, ami nem jó. A pirit bomlása során kénsav keletkezik, ami károsítja a leletet. A madár-csontok például olyan könnyűek és törékenyek, hogy

ha fél centis darab is hiányzik, nem tudjuk a csontokat összeilleszteni, ezáltal rengeteg információ vesz el. Ezért kell konzerválni, ezért használjuk a pillanatragasztót is. A leletet a kőzettel együtt emeljük ki, amit a téli hónapokban preparálunk.

A Jurassic Park című film mintájára megvalósíthatónak tartja, hogy újra dinoszauruszok éljenek a Földön?

– Ezek az élőlények 65,5 millió évvel ezelőtt kihaltak, ami után még sokáig melegebb volt a klíma a mainál. A szerves anyagok száz százaléka elveszett. Vannak rendkívül ellenálló szövet- és porcdarabok, de az örökítő anyag hamar, maximum két év alatt eltűnik belőlük. A film alapötlete, miszerint a borostyánban lévő szűnyogban egy dinoszaurusz vére található, nagyon klassz, és elgondolkodtató,

ugyanakkor nincs realitása. Megvalósíthatatlan a klónozás. Nincs is olyan anyaállat, amely kihordaná ezeket az élőlényeket. Rovarmaradványokat mi is találtunk, de kizárt, hogy ennyi év elteltével a DNS-sel is szerencsénk legyen. A filmben több millió év eltéréssel élő dinoszauruszokat is életre hívtak. Most sem történne semmi, ha azok egy ketrecbe kerülnének.

Ha választhatna, melyik dinoszauruszt klónoztatná?

– Egyiket sem. Nem lenne munkám. Abból élek, hogy kiásom őket.

Hogy kezdődött? Egy reggel felébredt, és elhatározta, hogy paleontológus lesz?

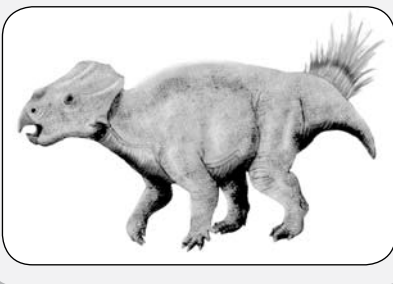
– Gimnáziumi koromig nem is tudtam, mi a paleontológia. 13-14 éves koromban kezdődött a természettudományi kutatások iránti érdeklődésem. Kirándultunk, láttam kőzeteket és csigák maradványait. Utána olvastam a dolgoknak, és a geológia felé orientálódtam. Gimnazista fejvel már az őslénytan érdekelt. Végzősként viszont tudtam, hogy a gerinces állatokkal foglalkozom majd. Egyetemi tanulmányaim során merült fel bennem a kérdés: miért nincsenek Magyarországon a mezozoikumból származó gerinces fossziliák, noha Párizsban és New Yorkban is hatalmas dinoszauruszcsontvázak láthatók a múzeumokban? Azért, mert az itthoni kőzetekből nem kerültek elő leletek egészen az iharkútiig. Utána már tudatosan kerestük a kőzeteket.

Mi az, amiért nem hagyná ott a hivatását, mit szeret benne a leginkább?

– A kutatni vágyás miatt. Az ember új dolgokat ismer meg. A kutatói szabadság, a terepmunka és a konferenciák is sokat jelentenek számomra. A bakonyi dinoszaurusz-lelőhely felfedezése nagy öröm számomra. A munkám révén megismertethetem a múltat az emberekkel, és átadhatom nekik a kutatás iránti vágyat.

Nagy Norbert (Due.hu)

Ősi Attila geológus, paleontológus a magyarországi Ajkán született 1980-ban. A bakonyi dinoszaurusz-lelőhely felfedezője 2010 tavaszán a Bakony hegységében (a Balatontól északra) Iharkútnál nyolvanötmillió éves dinoszaurusz maradványaira bukkant, amelynek az Ajkaceratops nevet adta. 2014. július végére körülbelül hétszáz, a korábbi ásatásokkal együtt pedig már több mint tízezer csontmaradvány került elő Iharkúton, Európa egyik legjelentősebb késő Kréta-kori ősgerinces-lelőhelyén.

Népmesemondó verseny Óbecsén

A népmese napján, szeptember 30-án az óbecsei Népkönyvtár dísztermében nagyszabású mesemondó versenyt tartottak. Az előcsarnokban az elsősök és az óvodások rajzaiból készült kiállítást tekinthette meg a közönség.

Az óbecseieken kívül itt már versenyeztek a bácsföldváriak és a péterréveiek is. Összesen 26 versenyző mérte össze tudását, rátermettségét. A bíráló bizottság (Dosztán Lenke (elnök), Fercsik Kiss Piroska és Balázs Martina) a következőt hozta:

A másodikok, harmadikosok kategóriájában:

- I. MECEK MIA, Sever Đurkić iskola, Óbecse,
- II. KISKOMÁROMI ZSOLNA, Petőfi Sándor iskola, Óbecse,
- III. SÁRVÁRI SZILÁRD, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse,
- III. BAKSA BIBORKA, Samu Mihály iskola, Péterréve.

A negyedikesek, ötödikesek korcsoportjában:

- I. TALLÓS HÉDI, Petőfi Sándor iskola, Óbecse,
- II. CSIPAK EMMA, Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár,
- III. RÉPÁSI NIKOLETTA, Samu Mihály iskola, Óbecse,
- III. GÖDÖLLEI BENCE, Samu Mihály iskola, Péterréve.

A hatodikosok, hetedikesek csoportjában:

- I. BOZSÓKI NINA, Sever Đurkić iskola, Óbecse,
- II. VADNAI ERIKA, Samu Mihály iskola, Péterréve,
- III. SZABÓ BEATRIX, Petőfi Sándor iskola, Óbecse,
- III. KALOCSAI ÍRISZ, Samu Mihály iskola, Péterréve.

A képzőművészeti pályázatra beérkezett 98 rajz alkotója között is kiosztották a díjakat. Az elsősök sorrendje:

- I. LOVAS FIONA, Sever Đurkić iskola, Óbecse,
- II. CSEH NOÉMI, Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár,
- III. LUKÁCS LORIN, Sever Đurkić iskola, Óbecse,
- III. RAJSLI CSABA, Samu Mihály iskola, Óbecse.

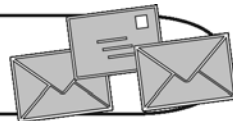
Az óvodások kategóriájában:

- I. KOLARSKI ANNA, Kelemen Óvoda, Péterréve,
- II. MÉSZÁROS SZEBASZTIÁN, Csiri Biri Óvoda, Pecesor,
- III. KAJÁRI BARBARA, Kockácska Óvoda, Bácsföldvár,
- III. SUBAKOV EMILIJA, KOLIBRI Kétnyelvű Nagycsoport, Óbecse

A legjobbak a díszoklevél és a könyvjutalom mellett elvihették iskolájuknak a vándorszerleget. Az idén a Sever Đurkić iskoláé a vándorszerleg, melynek diákjai mutatták fel a legjobb eredményt.

Koncz Erzsébet

MIZUJS?

A szlovén bábművészet remekei Szabadkán

Szeptember 26-án a tanító nénink bejelentette, hogy egy kiállításra megyünk a Raichle-palotába, ahol a Képzőművészeti Találkozó szervezésében a szlovéniai bábszínház 100. évfordulóját ünnepelték, és különféle bábokat állítottak ki.

Ezeket a figurákat mind emberi kézzel készítették, még a legapróbb részleteket is kidolgozták rajtuk. Ehhez biztosan nagy türelem kellett. A bábok között voltak embernyiek és zsinóron mozgatható, úgynevezett marionettek is. Volt néhány olyan, amely nagyon megtetszett, ilyenek voltak a hét törpe, a Hófehérke, a mostohája, a bűvös tükör, a katonák, a zombik, a muzikusok, a hattyúk, a bohóc.

Nekem ez a kiállítás nagyon tetszett, remélem, az osztálytársaimnak is.

Kéri Sándor Botond, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Ókor az újkorban

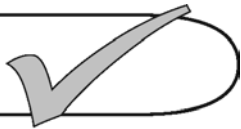
Nagy örömmel vettem észre, hogy azok az olvasmányok, amelyeket hetedik osztályban eddig olvastunk, „valamiért” ismerős helyszíneken játszódnak. Ez a valamiért az jelenti, hogy szerencsém volt ezeket a helyeket az elmúlt években végigjárni.

Ott van mindjárt az első lecke, Shakespeare drámája és az ókori színjátszásról szóló rész. Benne van a könyvben az athéni amfiteátrum képe is. Itt éppen az idén jártam. Az a kép a Herodes Atticus színházat ábrázolja. Shakespeare drámáinak helyszínei közül viszont Veronában jártam, ahol a Romeo és Júlia játszódik. Voltunk is a házban, amelyben állítólag Júlia élt a családjával. Tanultunk még a Római Birodalom arénává változott színházairól. A Colosseumot még nem láttam, de jártam a veronai arénában, amelyről azt mondják, hogy a második legnagyobb aréna Olaszországban. Előrelapoztam az olvasókönyvben és a történelemkönyvben is, s ott láttam, hogy

mindkettőben szó van Dante Alighieriről. Az ő szobránál is lefényképezkedtem Veronában, ugyanis évekig ott élt. Azt mondják a városban, hogy a 17. leszármazottja még él, és számon tartja a származását. Megbecsült kereskedő.

Zámbó Illés, 7. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Anyagias vagy?

Szerinted számít, hogy kinek milyen telefonja, autója, háza van? Vagy ezek csak azoknak fontosak, akik a gazdagságukkal akarnak henecegni? Teszteld magad!

1. Hány pár sportcipőd van?

- a) Öt: minden stílusú farmerhez egy-egy.
- b) Egy a suliba, egy a bulikba.
- c) Csak egy, mindenhez ezt hordom.

2. Amit mindig megnézel, ha veszel magadnak egy új felsőt, az...

- a) ...a márkája.
- b) ...az ára, mert nem vehetek meg akármit.
- c) ...az, hogy mennyire kényelmes.

3. Már alig várod, hogy beszélgethess az új osztálytársnőddel, mert...

- a) ...köztudottan gazdag családból származik.
- b) ...ránzésre olyan fazon, mint én és a barátaim.
- c) ...nagyon jó volt az angolórán.

4. A kedvenc ajándékod, amit a legjobb barátnődtől kaptál...

- a) ...egy márkás parfüm volt.
- b) ...a kedvenc énekesed/bandád legújabb lemeze volt, mert lemaradtál a koncentről.
- c) ...egy fotóalbum volt a közös emlékeinkről.

5. Hány mobiltelefonod volt az elmúlt két évben?

- a) Négynél több, mert mindig megvettem a legújabb készüléket.
- b) Kettő, de csak azért cseréltem le a régit, mert kamerásat szerettem volna.
- c) Egy, azt is használtam vettem.

Értékelés

A legtöbb az a válasz: A pénz beszél

Mindent akarsz – és persze azonnal. Nem maradhatsz le a legújabb trendekről: mindegy, hogy öltözködésről vagy zeneletöltésről van-e szó. Nem lehet azonban, hogy a menő cuccok iránt érzett sóvárgással csak megpróbáld elnyomni magadban az igazi szerelem iránti vágyakozásodat?

A legtöbb a b válasz: A pénz boldogít

Gyakran vásárolsz magadnak menő holmikat, mert tudod, hogy azok tényleg jó minőségűek és tartósak. Igazad van – és ha megengedheted magadnak, hogy a zsebpénzedet ilyesmire költsd, hát tedd nyugodtan! Ám vigyázz, hogy ne azért szerezd be a legújabb mobiltelefont, mert a többi lánynak már van, és nem akarsz lemaradni!

A legtöbb a c válasz: A pénz nem számít

Okosan teszed, ha takarékoskodsz és alaposan végiggondolod, hogy mikor mire költöd a pénzedet. Az sem jó azonban, ha garaszkodsz, és kényesen ügyelsz arra, hogy megmaradjon a pénzed. Nem kell mindig túrkálóból öltözködnöd, használt CD-ket és antikváriumi könyveket vened. Néha beszerezhetsz magadnak egy-egy vadiúj cuccot is.

Horoszkóp

Kos

Ki sem látsz a tennivalókból, az idő pedig mintha kétszer olyan gyorsan telne, mint kellene. Oszd be a feladataidat, és ép ésszel megúszod ezt az időszakot.

Bika

Könnyen átíveled a nehézségeket, csupán egy dologra van szükséged: szövetségesekre. Ne fordulj be, ne próbáld mindent egyedül megoldani – inkább kérj segítséget, ha kell!

Ikrek

Bármilyen stresszhelyzettel is kelljen szembenézned, ne pánikolj! Ne akard, hogy az alapján ítéljenek meg, hogyan esel kétségbe! Inkább bizonyíts!

Rák

Óriási a káosz körülötted – ideje, hogy rendet tegyél! Nemcsak a fejedben, hanem fizikailag is: sokkal könnyebben pörgeted a dolgokat, ha minden a helyén van.

Oroszlán

Te is tudod, hogy buktatók nélkül nincs igazi siker. Éppen ezért ne aggódj, ha úgy érzed, megrekedtél – ez is csak a folyamat része.

Szűz

Végre kezd összeállni a kép. Azt hitted, teljesen elvesztetted a fonalat, de nagyon sikeres és produktív napoknak nézel elébe. Brillírozz!

Mérleg

Senki sem várja el tőled, hogy mindennel egy szempillantás alatt kész legyél. Tartsd ezt szem előtt, amikor úgy érzed, belefulladász a munkába! Türelem!

Skorpió

Ne halogass, inkább legyél túl minél gyorsabban a legapróbb teendőkön is! Ezek a kis részletek lesznek azok, amelyek sikert hoznak mások előtt!

Nyilas

Inkább lassíts le, és csinálj mindent hibátlanul már elsőre, ahelyett, hogy elkapkodod a dolgokat, különben még sokáig a hibáid fölött kell toporognod.

Bak

Egyáltalán nem gyengeség segítséget kérni, ha szükség van rá, sőt! Még a kapcsolataidat is erősíti, később pedig vissza tudod adni a szívességet, ha kell.

Vízöntő

Hajlamos vagy felfújni a legapróbb dolgokat is, úgyhogy jobban teszed, ha tettek helyett inkább türelmesen vársz, és jól átrágod magad azon, ami előttem van.

Halak

Ne türelmetlenkedj, inkább próbáld magad beleélni a másik helyzetébe. Megértéssel előbbre jutsz, mint ítéletekkel – az ugyanis csak felesleges feszültséget szül.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek, adj tanácsot! Az idén egy új lány érkezett az osztályomba, aki nagyon kedves, közvetlen lány, és barátkozni kezdtünk. A sok jó tulajdonsága ellenére úgy látom, hogy nem sok gondot visel a tisztaságról, mert sokszor izzadságszagú, és zsíros a haja. A többiek már elkezdtek a háta mögött összesűgni, mindenfélét beszélnek, és gúnyneveket is adnak neki. Nagyon sajnálom a lányt, mert jó barátnő. Félek, ha megmondom neki, megsértődik. Mondjam meg neki, vagy hallgassak? Kérlek, segíts!”

Iskolatáska

Válasz:

Kedves Iskolatáska!

Nagyon nehéz helyzetben vagy, mert őrlődsz az osztálytársak és a barátnőd között. Úgy látom, mindkét féllel őszintének kell lenned, mert így tudsz a barátnődön a legjobban segíteni. Mielőtt bármit tennél, jó lenne tájékozódni arról, hogy a barátnőd milyen körülmények között él a szüleiével. Lehet, hogy nem a gondatlansága az oka annak, hogy elhanyagolja magát.

Lehet, hogy nincsenek meg az alapvető tisztálkodási feltételei, de az is lehetséges, hogy még senki sem világosította fel arról, hogy milyen fontos, különösen serdülőkorban, a rendszeres tisztálkodás. Az is lehetséges azonban, hogy nincs pénz izzadásgátlóra.

Tudnod kell, hogy serdülőkorban a hormonális egyensúly felborulása miatt felerősödik az zsír- és izzadságmirigyek kiválasztása. Ha nem tisztálkodunk rendszeresen, nem mossuk ki rendszeresen a kedvenc cuccainkat, sajnos igen kellemetlen szagok terjednek körülöttünk. A szülinapjára, karácsonyra ajándékozz neki egy kellemes illatú, alkoholmentes dezodort. Tartsatok „lányos-délutánt”, amikor különböző frizurákat próbáltok ki, közben hajat mostok, manikűröztök. Megmondhatod neki, hogy már néhány-szor megérezted rajta az erős izzadságszagot, és te mit tettél, amikor ez veled megtörtént, hogy az anyu neked elmagyarázta, hogy milyen fontos a rendszeres tisztálkodás, a fehérműcsere, minden életkorban. A többiekkel kapcsolatban pedig feltétlenül szólj az osztályfőnöknek, mert ahogyan ők viselkednek, attól függetlenül, hogy valami nem tetszik nekik rajta, az erőszakos viselkedés egyik fajtája, ami ellen minden közösségben, különösen az óvodákban és az iskolákban, a felnőtteknek és velük a gyerekeknek is, fel kell venniük a harcot. Senkinek sem kellene megélnie, hogy kiközösítik, kicsúfolják, szavakkal és más módon is bántalmazzák. Sajnos ennél többet te mint barátnő nem tehetsz meg.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy tizenhárom éves lány vagyok, aki borzasztóan szerelmes egy tizenhat éves fiúba. A probléma az, hogy már egy éve nem láttuk egymást, de ha látnám is, nem szólunk egymáshoz. Régen sokat beszélgettünk, mert a szüleink egy társaságban voltak. A fiú jár egy lánnyal, akivel nem akar szakítani. Összeszedtem a bátorságomat, és SMS-ben megkérdeztem tőle, ha nem lenne barátnője, járna-e velem? Igent mondott. Kérlek, segíts, adj egy tippet, hogyan hódítsam meg szívem választottját, és hogyan érjem el azt, hogy járjon velem.”

Pillangó

Válasz:

Kedves Pillangó!

Sietősen szállj le a fellegekből a földre! Miért? Mert, nem szolgálhatok semmi biztatóval, hisz sok minden ellened szól. Csak néhányat soroljunk fel:

1. Egy éve nem láttátok egymást.
2. Ha találkoznál is vele, akkor sem mernél vele beszélgetni.
3. Lehet, hogy nem is ismernétek meg egymást.
4. Barátnője van, akivel nem akar szakítani.
5. SMS-ben könnyű szépeket írni.
6. Ki tudja, mikor fogtok újra személyesen találkozni?!

Csak úgy tudsz valakit meghódítani, ha ott van a közeledben, amikor nap mint nap találkozhattok, beszélgethettek, érzitek egymás testének melegét és illatát... Az együtt járás pedig csak úgy az, ami, ha személyesen találkoztok, beszélgettek, meg tudjátok egymást érinteni. Így én csak vonzalomról, szimpátiáról beszélnék. Jó lenne, ha

újra elgondolkodnál azon, mennyire reális az egész szerelmi ügyed. Készíts magadnak listát arról, hogy mi az, amit megvalósíthatsz belőle, mi az, ami közelebb visz hozzá, és melyek azok az „ellen-erők”, amelyek mind távolabbra visznek a fiútól. Ha elkészítetted magadnak ezt a pozitív és a negatív lajstromot, dönts el, hogyan tovább. Ha sok minden szól mellette, akkor próbáld megvalósítani! Ha viszont a negatív dolgok listája a hosszabb, gondolatban búcsúzz el tőle, tegyél pontot a történetre, és életed könyvében lapozz a következő tiszta oldalra. Ajánlatom, hogy lepke módjára, a közvetlen környezetetben szórj a hímporodat, és széldítsd a fiúlepkéket. Biztos vagyok benne, ha egy kicsit jobban körülnézel magad körül, akad egy-két helyes fiú, akinek te is tetszel, és ő is megdobogtatja a szívedet.

„Kedves Bizi!

Én egy tizennégy éves lány vagyok. Lassan egy hónapja járok egy fiúval, aki már középiskolás. Nagyon aranyos, kedves, és én nagyon szeretem, boldog vagyok vele. Azért azonban nincs minden rendben, mert a fiúm barátai sokszor mondták már, hogy nagyon hasonlítok a fiúm volt barátnőjére. Félek, hogy azért jár velem, mert hasonlítok a lányra, még mindig szereti, és nem tudja őt elfelejteni. Igazam van, vagy sem?”

Törpilla

Válasz:

Kedves Törpilla!

Mondhatjuk úgy is, hogy nagyon gyakori, hogy az emberek nagy részének (nőknek és férfiaknak egyaránt) hasonló típusú egyének tetszenek. Ha megfigyeljük például egy férfinak a választásait, azt vesszük észre, hogy nagyon hasonló nőkbe voltak szerelmesek. Így van ez a nőkkel is. (Persze mindig vannak kivételek.) Biztos vagyok benne, hogy a fiúd nem a fizikai külsődbe szerelmes, a másik lánnyal való hasonlóságodba, hisz akkor még mindig azzal a másik lánnyal járna, és nem veled. Hiszem, hogy hozzád vonzódik, te vagy a fontos számára, különben nem éreznéd olyan jól magad vele, és nem lennél boldog. Nem gondold, hogy a barátok egy kicsit piszkálnak ezzel a felszínes hozzáállással? Ha biztos akarsz lenni a dolgokban, és vállalod a rizikót, hogy megromlik a fiúval a kapcsolatod, mert ez is, megtörténhet, a barátok észrevételeit le is tesztelheted a barátodnál. Mondd el neki, mit gondolnak a barátok. A sok tépelődés helyett azonban élvezd az „itt és most”-ot, a pillanatot, mert most veled van, veled jár.

Praktikus ékszertárolók

Allandóan összegabalyodnak, és sosem találod meg azt, amelyiket keresed? Lássuk, hogyan tárolhatod praktikusan a kiegészítőidet!

Lógasd fel őket!

Az ékszereket nem célszerű kicsi dobozokban tárolni, kivéve akkor, ha néhány értékes arany, vagy drágaköves kiegészítőről van szó. Ezeket ugyanis valószínűleg nem túl gyakran veszed fel, így nem is fognak összegabalyodni olyan hamar, mint a bicsuk.

Tárolási technikák

– Egy képkeretre feszíts rá egy madzagot, vagy húzz rá egy nyúlósabb befőttes gumit. Már fel is lógathatod rá a fülbevalóidat.

– A szekrényed ajtajának belső felére szintén fellógathatod az ékszereidet. Hasonlóan az előző technikához, ide is feszíts ki egy madzagot, két kisebb szög vagy rajzszög segítségével, így az ékszereid nem lesznek szem előtt, de mégis könnyen elérhetőek maradnak.

– Ha olyan állólámpád van, melynek a búrája papírból vagy lyukacsos textilből készült, akkor ezekre is nyugodtan fellógathatod a fülbevalóidat.

– Hasonlóan jó szolgálatot tehet egy parafatábla is.

– Szerezz be egy miniatűr fogast! Ezt a falra vagy a szekrény oldalára felszerelve remek ékszertárolót készíthetsz, hiszen a nagyobb és súlyosabb nyakláncokat is felaggathatod rá.

– A különböző lakberendezési boltokban beszerezhetsz egy ékszerfát, mely nemcsak a szobád díszé lehet, hanem remekül használható is a tárolás folyamán.

– Ha van egy szép falitükröd, akkor köré beleverhetsz a falba néhány nagyobb szöveget, és már fel is lógathatod rájuk a hoszszabb nyakláncaidat. A szöveget ízlésed szerint dekorálhatod, így a kilógó végük sem lesz sivár.

– Ha sok helyed van, ékszereidet tárolhatod apró tányérokban, csészékben, muffin-sütő-formákban is.

Csoportosíts!

Ahhoz, hogy mindig megtaláld a megfelelő kiegészítőt, nem árt, ha csoportosítod őket. Érdemes fajta és szín szerint pakolni, így ugyanis garantált, hogy hamar a kezéd ügyébe kerül az aznapi kiegészítő.

A csodálatos shea vaj

Ashea vaj segítségével rengeteg szépségszeti problémádat megoldhatod, akár egy csapásra.

A shea vaj története

A shea vajat már évszázadokkal ezelőtt is szívesen használták. Ezt a természetes zsíradékot a Nyugat- és Közép-Afrikában honos shea, másik nevén karité fa csonthéjas terméséből nyerik. A shea fa akár háromszáz évig is él, és ennél is megdöbbentőbb, hogy termése több mint kétszáz évig szüretelhető.

Afrikában a shea vajat régebben kisebb sebek és vágások gyógyítására használták, de emellett remek szunyogriasztó is, mivel nagy zsírtartalmának köszönhetően síkosítja a bőrt.

A termékből olajat is képesek kinyerni, ebből szappant, hajápolókat és bőrápolókat készítenek.

Mi található benne?

Számos vitamint tesz ki a shea vajat ennyire fantasztikussá. A-, E- és F-vitamint is tartalmaz, maga a vaj pedig mesterséges adalék- és vegyszermentes, így egyre elterjedtebb.

Mire használható?

– Az őszi beköszöntével jelentkezik a hideg szél is, így egyre jobban kell figyelned a bőrödre. A hideg szélétől kicserepesedhet

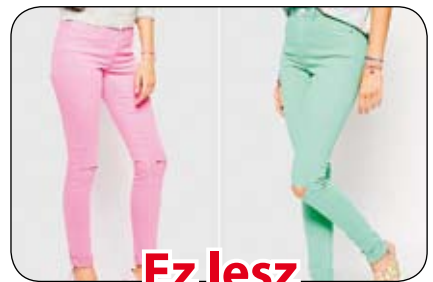
az ajkad, amit megelőzhetsz, ha bekened az ajkad egy kis shea vajjal, vagy shea vajat tartalmazó ajakápolóval. Remekül hidratál és gyönyörűen csillog is.

– A hideg szél a kezünket sem kíméli, így amikor teheted, a kézfejedbe is masszírozz be shea vaj tartalmú krémet, hiszen csodásan puha bőröd lesz tőle.

– A shea vaj köztudottan remek bőrmegújító. Ha esetleg szenvedtél már az ekcéma vagy a pikkelysömör valamelyikétől, próbáld ki a shea vajat: csak kenj egy vékony vajszerűteget a fertőzött felületre reggel és este!

– Ha könnyen töredezetté válik a hajvéged, akkor dörzsölj a tincsekbe egy kis shea vajat tartalmazó hajápolót! Puha, selymes és csillogó hajvég lesz az eredmény. Pár óra múlva mosd le a pakolást, ugyanis nagy zsírtartalmú, így nem tűnik el magától a tincsekről.

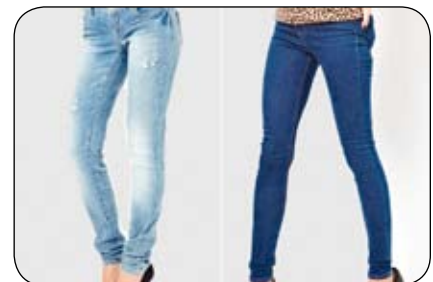
A shea vajat bioboltban vagy drogériában szerezhetsz be.

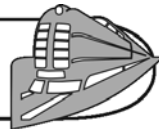

Ez lesz a farmerdivat ősszel

Akármilyen is az alakod, egy jó farmer-nadrággal a legtöbbet hozhatod ki belőle, ráadásul az alkalmak többségére felveheted, ha jól kombinálsz a többi ruhadarabokkal és kiegészítővel. Nézd meg képeken, ősszel melyek lesznek azok a fazonok, amelyek a legtrendibbnek számítanak!

Amíg nem köszönt be a hideg időjárás, nyugodtan viselj boka felett végződő farmert, mert nagyon divatos feketében és kékben is.

Európa legismertebb szobrainak legendái (2.)

Európa nevezetes köztéri szobrai gyakran válnak a városok jellegzetes szimbólumaivá. Ha kicsit utánanézzünk, láthatjuk, hogy mindegyiknek megvan a maga érdekes története, olykor legendája. Szeptemberi első számunkban már láthattatok egy csokorra való, íme a folytatás az első októberi számban.

Pisilő kislány és kisfiú, Brüsszel

A pisilő kisfiú, a Maneken Pis szobra alig néhány saroknyira található Brüsszel főteréről. A 60 cm magas szobrocskának külön ruhátára van, s jeles alkalmakkor be is öltöztetik (Magyarország uniós elnöksége idején például huszáruháat kapott). Első változata már a 14. században is a helyén állt, a legújabbat 1817 óta láthatja a nagyközönség. 1987 óta már létezik pisilő kislány is, a Jeanneke Pis (Denis-Adrien Debouvrie alkotása), sőt van pisilő kutyus is, a Zinneke.

Romulus és Remus, Róma

A capitoliumi nőstényfarkas bronzszobra 75 cm magas, egyesek szerint Krisztus előtt 400 körül készülhetett, mások szerint középkori alkotás, amihez egy antik öntőformát használtak. Az ikrek alakja csak a reneszánsz idején került rá (Antonio Pollaiuolo műve), ezzel utaltak Róma alapítására. Az eredeti alkotás a Palazzo dei Conservatori múzeumában látható, a másolat a Forum Romanumhoz vezető lépcsők mellett.

Szabadság-szobor, Budapest

A 14 méter magas, felemelt kezében pálmaágot tartó nőalak, fővárosunk jelképe Kisfaludi Stróbl Zsigmond 1947-ben készült alkotása a Gellért-hegyen található. Eredetileg a szovjet hadsereg tiszteletére állított felszabadulási emlékműnek szánták. A rendszerváltás után jelentős átalakításon esett át: többek között eltávolították róla a géppisztolyát kezében tartó szovjet katona 4 méter magas szobrát. Két városi legenda is terjed a szoborral kapcsolatban: az egyik, hogy eredetileg Horthy állíttatta elesett fia emlékére, és a nőalak kezében nem pálmaágot, hanem propellert tartott, a másik, hogy a modell Kisfaludi lánya volt. Az igazság az, hogy Vorosilov marsall rendelte el az emlékmű létrehozását a hősi halált halt szovjet katonák emlékére, és a modellt, Thuránszky Gál Erzsébetet, a művész egy buszmegállóban pillantotta meg.

Szabadság-szobor, Párizs

Kevesen tudják, hogy a manhattani Szabadság-szobor kisebb mása Párizsban található. A francia fővárosban látható alkotás készült hamarabb, mivel ez volt az első kis méretű modell a későbbi monumentális változathoz, amelyet Franciaország ajándékol szánt az amerikai népnek a Függetlenségi nyilatkozat centenáriumának alkalmából. Frederic August Bartholdi és Gustave Eiffel közös munkáját azon a talapzaton helyezték el Manhattan szigetén, amelyhez a pénzt a magyar származású Joseph Pulitzer kampánya gyűjtötte össze.

Dávid szobra, Firenze

A nyugati művészet legismertebb Dávid-ábrázolásának tartott Michelangelo-szobor másolata áll a híres firenzei Városháza előtt, az eredeti a Galleria della Accademia kupolacsarnokában található. Egy elrontott márványtömbből faragta ki a mester (egyesek szerint 18 hónap, mások szerint három év alatt) olyan pontossággal, hogy még most is látható a figura fején és az alapon a márvány régi kerge. A páratlan alkotás rendkívüli gyorsasággal vált Firenze legismertebb jelképévé, mivel kiválóan tükrözte a város vezetőinek a szándékát, hogy képesek bármi áron megvédeni függetlenségüket.

Keresztrejtvény

1	2	3	4		5	6	7	8		
9					10					
11				12				13		
				14			15	16		
17	18			19						
20				21			22			
23			24			25				
26		27						28		
GY										DRA

Este van. A szúnyogmama így csitítja a nyafogó kicsinyeit:

- ...

(A folytatást megtalálod a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Fogkrémárka, 10. Állatot ellát, 11. Átnézi az újságot, 13. Ki szerbül, 14. Omszk folyója, 15. A régész teszi, 17. Vadorzó egynemű betűi, 19. Vak ember, 20. Pirana páratlan betűi, 21. Gion Nándor, 22. Bagdad a fővárosa, 23. Éjfél előtt, 24. Hangjegy, 26. Te is az vagy, 28. Május eleje.

Függőleges sorok: 1. A poén befejező része, 2. Bácskai helység, 3. Magyar város, 4. Rossz szerbül, 5. Az ember bőrében levő festékanyag, 6. Női név, 7. Női név, 8. Atmoszféra, 12. Hangszer, 13. Spanyolország északkeleti tartományának lakója, 16. Latyak, 18. Óraserkezet, 24. Közép-európai Kupa, 25. Száját tágra nyit, 27. Hangtalan bűn, 28. Tegnap után.

Betűrejtvények

1
MA
D

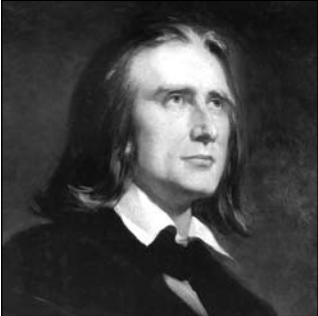
2
O
A

3
A
K RÉ

4
O
ETT

Skandináv rejtvény (29.)

Rejtvényünkben a híres magyar zeneszerző nevét és három művének címét rejtettük el.

BEJRÚT A FŐVÁROSA	AROMA	HA ANGOLUL	EGER ELEJE	FERI BETŰI	99	NAGY-MAMAM
50	LÉLEGZET NÉPIESEN	FEL ÖT		HOMÁLYOSAN LÁTSZIK	NORD	
1						
BŰZA EGYNEMŰI	SZOMBAT ELEJE	HÁROM OLASZUL	FÜSTKÖD	KIS PATAK SZAMÁR-BESZÉD		ELME
KEFIR VÉGE						GY
	SZ		SZ			EJFÉL ELŐTT
						ITTRIUM
KÓSZÁL	SZ	TÁJÉKOZTAT			ÉVSZAK	
	BOKA BETŰI	OMSZK FOLYÓJA			SÓLYOM LÁSZLÓ	
			MELO PÁROSAI ILYEN TALAJ IS VAN			MISTER
				SULI		BELGRÁDI HÉTILAP
SZÉKES-EGYHÁZ			GRAMM			NÉVELŐ
KIS AMÁLIA			A MŰLT IDŐ JELE			RUGÓ EGYNEMŰI
				NEMZETSEG (ÉK. H.) FESZÍTŐ-ESZKÖZ		
				ÉSZAK		
		FRANCIA-ORSZÁG	SZÁMNEV	ÓDON	EME	SUGÁR
	500		EGY			PIR BETŰI (ÉK. H.) OLASZ-ORSZÁG
	1000					
			SZ			

A 28. számban megjelent skandináv rejtvény megfejtése: KAKUKKFŰ, GYÖMBÉR, SÁFRÁNY, MAJORÁNNA, KAPOR, SÁFRÁNY

Szókihúzó

A	F	I	Z	I	K	A
I	N	T	A	Ö	N	M
G	R	G	R	R	É	A
Ó	A	R	O	T	M	T
L	J	T	K	L	E	E
O	Z	É	E	N	T	K
I	E	L	N	E	M	☀
B	☀	K	É	M	I	A

ANGOL
BIOLOGIA
ÉNEKÓRA

FIZIKA
KÉMIA
MATEK

NÉMET
RAJZ
TORNA

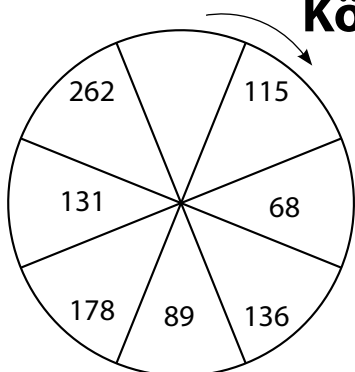
A fenti szavakat húzd ki az ábrából balról jobbra, jobbról balra, föntről le, lentől föl és az átlók irányában. A megmaradt betűkből még egy tantárgy nevét olvashatod össze.

Keresztszavak

	D	S	T					
	I	Z	A					
	Ó	A	K					
É	L	É				M	R	A
C	S	A				S	O	R
K	O	H				Á	N	Y
	R	L	Á					
	T	A	N					
	A	S	Y					

Pótold a hiányzó betűket mind függőlegesen, mind vízszintesen!

Körszámtan

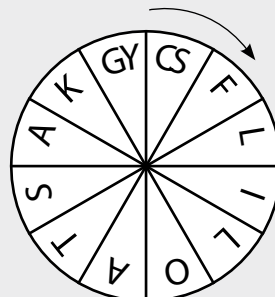

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Csak logikusan

Ha logikus sorrendben olvasod össze a betűket, akkor egy nyári finomság nevét kapsz eredményül.

Betűpótlás

	A	D	Á	R
	V	O	D	A
	A	P	O	S
	R	K	Á	L
	R	É	T	A
	B	L	A	K

Hiányzik a szavak első betűje, azt kell pótolnod. Ha jól dolgoztál, egy női nevet kapsz eredményül.

Se eleje, se vége

	U	L	L	
	L	Á	B	
	A	N	C	
	I	A	S	
	L	T	E	
	Ö	D	Ö	
	R	Á	N	
	V	A	L	

Pótold a hiányzó betűket elöl és hátul! A két kiemelt oszlopban egy-egy európai ország nevének kell kialakulnia.

Melyek a legfölszegebb szerveink?

A klasszikus listát a féregnyúlvány, azaz a vakbél és a mandulák vezetik

Leftfontosságú szerveink elvesztése vagy működésképtelenné válása nem egyeztethető össze az élettel. Mi van azonban a többi szervünkkel? Hogyan lehetne rangsorolni, hogy melyik mennyire fontos? Kétféle hozzáállás van a kérdésben, hogy mi szerint rangsorolható a szerveink hasznossága.

Az egyik elmélet hívei azt vallják, hogy azok a szervek a legkevésbé fontosak, amelyek párosan vannak. Egy szem, vagy fül elvesztése nem életveszélyes dolog mindaddig, amíg a másik megvan, és működőképes. Még a fél tüdőnk vagy az egyik vesénk elvesztése sem fenyegeti azonban az

életünket. Valószínűleg mégsem véletlen, hogy bizonyos, igen fontos szerveink párosak, mert a szervezetnek vannak tartalékai. A páros szervek egyikének sérülése esetén a másikon keményebben kell dolgoznia. Ha az is fölmondja a szolgálatot, akkor nagy bajba kerülhetünk. Egyesek szerint tehát a páros szervek fontosságát éppen az jelzi, hogy duplán vannak.

A másik elmélet szerint azok a szervek a legfölszegebbek, amelyeknek – első látásra legalábbis – nincs funkciójuk. Ezeknek a szerveknek a listáját természetesen a féregnyúlvány, a vakbél vezet. Ugyanez igaz a

listán szereplő mandulákra – ezek a nyirok-szövetből álló „szervek” az immunrendszer részei, így nem mondható, hogy ne lenne funkciójuk. (Nyest)

Tudod-e, ki, hogyan hal meg?

Kissé morbid, ám nyelvünk gazdagságát bizonyítja a következő „gyűjtemény”, mely arra keresi a választ, ki hogyan hal meg:

Az aratóért jön a kaszás,
A házmester beadja a kulcsot,
A molnárt felőrli az élete,
A szabónak elszakad élete fonala,
A pék megeszi kenyere javát,
A kertész a Paradicsomba kerül,
A postásnak megnyílik a mennyország kapuja,
Az órásnak út az utolsó órája,
A kalauz eléri a végállomást,
A primásnak elszakad a húrja,
A matróz az örök nyugalom tengerére hajózik,
A pénztáros elszámol az étellel,
A bűvár örök álomba merül,
A trombitásból kifogy a szusz,
A koldus jobblétre szenderül,
A díjbirkózót maga alá gyűri a halál,
A bérlő örökös otthonra lel,
A boldogtalan megboldogul,
A léghajósnak elszáll a lelke,
A vegetáriánus fűbe harap,
A virágáros alulról szagolja az ibolyát,
A lovász elpatkol,
A vadásznak löttek,
A színésznek legördül a függöny,
A muzsikusknak elhúzzák az utolsó nótáját,
A szabót kinyírják,
A kis embereket elteszik láb alól,
A meteorológusnak befellegzett.

Gyufaszálakból kerékpár

Nem szeretné eladni, saját kedvtelésére készítette a 22 éves boszniai **Muamer Hodžić** a képen látható kerékpárt. Középsiskolát fejezett, és nagy szenvedélye a makettezés és a kerékpározás. Miután 69 nap alatt sikerült neki 31 980 gyufaszálból és 2 kg ragasztóból egy „életnagyságú” kerékpárt fabrikálnia, hirtelen az újságokba került. Pedig, mint mondja, semmi különös sem történt, csupán a kerékpározást és a makettezést ötvözte, mert mindkettőt nagyon kedveli. Óvatosan dolgozta ki a legapróbb részleteket,

a féket, a kerekeket... Négy éve makettezik, sikerült már hajókat, autókat, szélmalomokat összeállítania, a legtöbbször gyufával, néha

fával, sperlemezzel dolgozik. Ha pedig kifárad az aprólékos munkától, akkor bringájára pattan, és fordul egyet a világban.

Biztonsági tanácsok futballozáshoz

Felszerelés

A futball nem igényel sok felszerelést, a sípcsont- és térdvédőkön kívül, de nem árt másra is gondolni, mielőtt elkezdés játszani.

– Cipő: Válassz egy jó futballcipőt! Minden alkalommal győződj meg róla, hogy megfelelően áll rajtad, és szorosan tartja a lábad!

– Sípcsontvédő: A jó sípcsontvédő a bőrhöz tapad, és körbe éri a bokacsontodat. Vidd magaddal a cipődet és az edzőzoknidat, hogy tudd, jó-e rád.

– Focis zokni: Ezek tartják a sípcsontvédőket a helyükön, és minden alkalommal viselned kell, amikor játszol.

– Egyéb lehetőség: kapuskesztyű (megvédi az ujjaidat), szájtvédő (megvédi a fogaidat és az ajkaidat).

Mielőtt elkezdés játszani

Ha jó formában vagy, akkor nemcsak jobb játékos leszel, de segít megelőzni a bajt is. A legjobb, ha rendszeresen végzel gyakorlatokat, és egész évben egészségesen étkezel, így nem kell aggódnod.

Mielőtt elkezdés játszani, íme néhány hasznos tipp

– Mielőtt játszol vagy edzel, ellenőrizd a pályát, hogy nincs-e rajta gödör vagy egyéb veszélyes dolog, például törött üveg!

– Mindig melegíts be és nyújts játék előtt! Fuss néhány kört, vagy ugrálj!

– Ellenőrizd a kapukat, hogy biztonságosak-e, a földhöz rögzítve kell állniuk, stabilan. Soha se mássz rájuk!

– Ha nedves pályán játszotok, ne használj bőrlabdát, mert megszívja magát vízzel, nehezebb lesz, és balesetveszélyt jelenthet.

Játék közben

Ismerd és tartsd be a futball szabályait! A nem biztonságos játék sérüléshez vezet, és kitiltanak a játékból.

Figyelj a körülötted lévő dolgokra is! Ha vakon sprintelsz, akkor könnyen eleshetsz, és más játékosokat is veszélybe sodorhatsz. Sajátítsd el a jó labdavezetést, hogy biztonságosan mozoghass a labdával! Ha nem tudod, hol van a többi játékos, ne rúgd el a labdát, mert valakit eltalálhatsz vele!

Ha játék közben fájdalmat érzel, gyere le a pályáról, és várd meg, amíg elmúlik! Csak akkor kezdj el játszani, ha már teljesen rendben vagy.

Emlékeztetők

– Nézd meg, van-e elsősegély-állomás, és valaki, aki segítséget is tud nyújtani a közelben!

– Készülj fel a vészhelyzetekre! Legyen egy felelős felnőtt, vagy egy terv, amely útján gyors kórházi segítséget kaphatsz.

– Maradj hidratált, főleg a melegebb napokon! Igyál elegendő vizet a játék előtt és után is!

– Ha van fülbevalód vagy ékszered, vedd le a játék előtt!

– Ha nem értesz egyet egy másik játékosal, ne vedd magadra! Hagyd, hogy a bírók döntsenek!

A futball az egyik legnépszerűbb sport Európában – okkal. Könnyű már fiatalon megtanulni a szabályait, és egyszerű módja a mozgásnak. Ráadásul egy izgalmas, gyors játék, ezért élvezetes is. Ám mivel fizikai sport, előfordulhatnak sérülések is. Az ütközések a másik játékosal akár zúzódásokat is okozhatnak. A sok futás miatt meghúzódhatnak az izmaink, és ha fejbe talál a labda, az a nyak és a fej sérüléseihez vezethet. Hogy megtanuld, hogyan kerül el ezeket a sérüléseket, kövesd a tanácsokat!

Miért fontos a biztonság futball közben?

Mivel nagyon sokan fociznak, előbbutóbb sérülések is előfordulnak. Szerencsére a legtöbb sérülés csak felszíni, de súlyosabbak is történnek, például eltörhetnek a csontjaid, és megsérülhet a térded. A leggyakoribb sérülés a bokát és az izmokat, valamint az ízületeket éri. Idővel a játékosoknak ismétlődő sérüléseik lehetnek.

Készíts chipset otthon!

A ki szeret chipset ropogatni, az tudja, hogy nem éppen olcsó, ráadásul nincs is valami sok egy zacskóban. Ha otthon készíted el a rágcsád, sokkal egészségesebb lesz, ráadásul ugyanolyan finom, akár a bolti. Készen állsz a házi chips elkészítésére? Ne aggódj, pofonegyszerű lesz.

Amire szükséged lesz:

– krumpli, olaj, só, krumplihámozó

Elkészítés: Először is, hámozd meg az összes krumplit! A meghámozott krumplikat alaposan mosd meg! Ha ez megvan, hámozd tovább a krumplikat a hámozóval. Így papírvékony krumpliszeleteket fogsz kapni. Hámozz ilyen vékony szeleteket az összes krumpliból! A krumpliszeleteket tedd forró olajba, s ha már megpirultak, vedd ki őket! Az így elkészült chipset már lehet is ropogatni.

Egészségesebb változata, ha bő olaj helyett sütőben sütöd. Ebben az esetben a krumpliszeleteket tedd egy tálba, adj hozzá két kanál olívaolajat, ízlés szerint sót, esetleg borsot, majd alaposan forgasd át, hogy minden szelet izesítve legyen! Sütőpapírral bélelt tepsire helyezd a krumplit úgy, hogy ne fedjék egymást, és kb. 10 perc alatt süsd ropogósra!

Kedvenc mártogatós szószoddal vagy reszelt sajttal is feldobhatod.

Jó ropogatást!

Tudod-e?

Miért burgonya a krumpli, és miért tengeri a kukorica?

A z Amerikából származó krumpli először Franciaországban lett mindennapi étel. Lehet, hogy a tengerparti Bourgogneban (burgony) természetették először. A burgonyból így lett burgonya azoknak a száján, akik egyáltalán tudták, hogy van ilyen francia vidék. Mások megelégedtek a német névvel (Grundapfel, Grundbirne). A magyarok nyelve azonban a Grundapfelba (a földialmába) is beletört, még a Grundbirne (Kartoffel) sem nagyon „ízlett” nekik. Így lett (a kettő közötti megalkuvásként) krumpli a krumpli, azaz burgonya. A kukorica is német eredetű szó (Kukurutz). Viszont hogy maga a növény nem német eredetű, bizonyítja a tengeri név, amely világosan utal rá, hogy messzebről jött.

Már tudta

- Ide figyelj! Te mondtad Janinak, hogy én hülye vagyok?
- Szó sincs róla. Ő már tudta.

Nyert

- Papa, versenyeztünk, hogy ki tud meszebbre dobni, és én nyertem!
- Nahát, milyen ügyes vagy, kisfiam! Mivel jutalmazalak meg?
- Fizesd ki a betört ablakot!

Jean-vice

- Jean, alszik a feleségem. Ha rászállna egy légy, üsse agyon.
- Pár perc múlva sikoly, majd érkezik Jean egy nagy doronggal.
- Agyonütöttem, uram!

Szinte emberi

- Az egyik számítógépünk szinte emberi.
- Nocsak!
- Komolyan! Képzeld, amint hibát követ el, automatikusan a másakra keni.

Matek

- Sárikát megkérdezi a tanító néni:
- Hogyan osztanál el 15 almát 7 gyerek között?
- Lekvárt főznék belőle.

Az igaz, de...

- A rendőr rászól a fiára:
- Kisfiam, ne dohányozz! Túl fiatal vagy még, korai az neked!
- De hát apu, te mondtad, hogy te is ötödikes voltál, amikor elkezdted bagózni!
- Igaz - feleli a rendőr -, de én akkor már tizenhét éves voltam.

Irigy tanító

- Kisfiam, hogy jössz ki a tanító bácsival?
- Kiválóan, papa! Képzeld, még irigyel is téged.
- Miből gondolod?
- Naponta mondogatja:
- Ha én lennék az apád!...

Negatív számok

- A rendőr fia a negatív számokról tanul az iskolában. Otthon megkéri az apját:
- Apu segítenél nekem? Ma a negatív számokról tanultunk, és nem értem.
- Kisfiam, íme a legegyszerűbb példa: ha egy buszon 6 ember ül, ebből leszáll 9, akkor a következő megállóban még 3 embernek kell felszállnia ahhoz, hogy üres legyen a busz.

Jó válasz

- Géza, most Arkhimédész törvényéből foglak kérdezni - mondja a tanár. - Mi történik, ha az ember belelép egy vízzel teli kádba?
- Azonnal csengenget kezd a telefon.

Mi az?

- Feldobják, de sohasem esik le. Mi az?
- A tetőfedő reggelije.

Nahát, apa!

- Az apu ma kétszer vert meg - panaszkodik Pistike az anyjának.
- Miért?
- Először, amikor megmutattam neki a bizonyítványt, másodszor meg, amikor rájött, hogy az a bizonyítvány az övé.

Kutya a boltban

- Miért a kutyát küldik el a boltba kenyérrért?
- Mert a macskák Whiskast vennének.

Nyaryljunk!

- Hová mennek a csövesek nyaralni?
- A járdaszigetre.

Sivatagi

- Elkerített rész a sivatagban.
- Mi az?
- Homokozó.

Csigavicc

- Hogyan lesz öngyilkos a csiga?
- Magára dönti a házát.
- Vagy?
- Belenéz a konnektorba.

Vegetáriánus

- Mit látok? Vegetáriánus létére nyulat rendelt ebédre!?
- Csak a bosszú kedvéért, mert a nyulak eszik a káposztát!

Jó szer

- Mi volt ma kémiaórán, Pistike?
- Robbanóanyagot állítottunk elő.
- Egek! És holnap mit fogtok csinálni az iskolában?
- Milyen iskolában?

Ingadozás

- Meg akarok halni! - fakad ki egy kiadós veszekedés után a férj.
- Én is! - csatlakozik a feleség.
- Akkor én már nem!!!

Tolakodós

- Ki az abszolút tolakodó?
- ?
- Aki a fogorvosnál is harcol az elsőbbséért.

Kancsalság

- Ki az abszolút kancsal?
- ?
- Aki megáll a hét közepén, és egyszerre látja a két vasárnapot.

Csoda

- Mi az abszolút csoda?
- ?
- Ha egy vasmacskának kiscicái születnek.

Türelem

- Ki az abszolút türelmes?
- ?
- Aki kivárja, míg a fogatlan fésűnek új fogadó nő.

Értelmetlenség

- Mi az abszolút értelmetlen dolog?
- ?
- Kör alakú szobában sarkokat keresni.

Magasság

- Ki az abszolút magas?
- ?
- Akinek le kell ülnie, ha kalapot akar tenni a fejére?

Abszurd

- Mi nagyobb a smacínál?
- A smedve.

Sötétség

- Mi az abszolút sötétség?
- ?
- Amikor fényes nappal lámpával kell keresni a ház kapuját.

Restség

- Ki az abszolút rest?
- ?
- Aki akkor sem nyúl az ételhez, ha már majdnem éhen hal.

Macska-kérdés

- Nos, Pisti, mondd meg, milyen ruhát hord a macska?
- Ruhát???
- Igen. Gyapjút vagy tollat?
- Szegény tanító néni! Még sohasem látott macskát?

Kínai diéta

- Albertet megkérdezi a barátja, hogyan sikerült lefogynia.
- Az orvosom ősi kínai diétát írt elő. Három hete nem ettem mást, csak tyúkhúslevest.
- Tyúkhúslevest? Cérumetéllel?
- Egy frászt! Pálcikával!

Megállj!

- Nagyon megorrol csemetéjére a halmama:
- Ha nem viseled jól magad, beadlak az akváriumba! - mondja.

Érthető

- Pistike! Megint nagyon gyengére sikerült a földrajz házi feladatod! Miért nem kéred meg apukádat, hogy segítsen? - kérdi ingerülten a tanító.
- Eleinte segített, de amióta egyest kapott, teljesen elment a kedve.

Dínók

- Kisdinoszaurusz a mamájához:
- Anyu, ha meghalunk, a mennyországba jutunk?
- Mire a dínómama:
- Nem, kicsikém, a múzeumba.

A vasúton

- Két oktondi megy a vasúti sínek között fölfelé a domboldalra. Azt mondja az egyik:
- Te, hogy ez a lépcső milyen hosszú!
- Mire a másik:
- Ja, és a korlát is nagyon alacsony!

Türelmetlen kismalac

- Megy a türelmetlen kismalac az erdőben, és beleesik egy gödörbe.
- Arra megy a farkas, és szól neki:
- Kismalac, beleestél a gödörbe?
- Igen!
- Várj, kihúzlak.
- Nem várok!

Rosszcsont

- A tanár elhatározza, hogy jól kiszúr Mórlickával. Fizikaóra lévén, a feleltetés tárgyának valami anyaghoz illőnek kell lennie, ezért az ampermérőt választja.
- Mórlicka, gyere ki, és mutasd be az ampermérőt!
- Mórlicka kimegy.
- Tanár - ampermérő. Ampermérő - tanár.

Táskák

- A kistáska és a nagytáska őrt állnak. Egyszer csak megszólal a kistáska:
- Te, én már nem bírom sokáig!
- Tarts ki! Mindjárt jön a válltáska.

Sajt

- Hogy hívják a nagyon kemény sajtot?
- Cementáli.

Sebesség

- Egy férfi száguldozik az új autójával. A rendőr megállítja:
- Nem olvasta a sebességkorlátozásra vonatkozó táblát?
- Micsoda? Olvasni ilyen sebesség mellett?

Közlekedés

- Képzeld, pár nappal ezelőtt megbüntette a rendőr, mert nem a látási viszonyoknak megfelelően közlekedtem.
- Miért, mit nem láttál?
- A rendőrt.

Egyszer egy királyfi

Bábelőadás-bemutató Temerinben

A mese napján, szeptember 30-án bábelőadás-bemutatót tartott Temerinben a Vándor Bábszínház. Szépen megtelt a tájház udvarában épített alkotóház nagyterme gyerekekkel és szülőkkel. Többek között Péterrévéről is érkeztek látogatók, főleg azok a gyerekek közül, akik díjban részesültek a bábszínház rajzpályázatán. A bemutató közönsége láthatta a pályázatra beérkezett munkákat, mert azok az alkotóház falán megtekinthetőek. Az Egyszer egy királyfi... című vígballadát sokan ismerik, ám ez az előadás megerősíti a nézőben a jól ismert dallamot. Nem kell csodálkozni a jó hangzáson, hisz a népzenei körökben ismert temerini Szabó család három tagja: Árpád, Annamária és András készítették Erős Ervin stúdiójában.

Az előadás tanulsága, hogy nem a ruha teszi az embert. Mégis fontos része az előadásnak a ruha: doroszlói hétköznapi és ünnepi viseletbe öltöztették a bábokat. A közönséget is bevonták a mese szövésebe, amiért igazán hálás volt a kis közönség a két előadónak: Garbac Saroltának és Tóth Líviának.

Ha mód lesz rá, a bábszínház bizonyosan sok iskolába eljut ezzel az előadásával is.

N-a

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Mi látható a fotón?

Sejted, milyen épületről van szó?

(Az biztos, hogy Vajdaságban is látható ilyen, különösen, ha Topolya, Csúrog, vagy Melence közelében jártál. Ha nem vitt arra az utad, akkor a hollandiai tájképek is felidézhetik benned a látványt, habár száz évvel ezelőtt még a vajdasági tájat is igencsak jellemezte.)

Feltételezem, a legtöbben sejtitek, mi célt szolgált a képen látható épület, éppen ezért nemcsak erre keressük a választ, hanem arra is kíváncsiak vagyunk, feltűnik-e, hogy valami nagyon lényeges hiányzik az épületről. Mi lehet az? A választokban tehát írjátok meg, mi látható a képen, és mi hiányzik róla! Természetesen az adataitokat is tüntesétek fel: név, osztály, iskola, település.

Ha megvan a megfejtés, ne tétlenkedjétek, küldjétek be, mert a helyes megfejtők között egy jutalmkönyvet sorsolunk ki!

Jelentkezéseket október 16-ig fogadjuk levélcímünkön: Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a szerk@jopajtas.info e-mail címen.

Előző, 27. számunk 34. oldalán megjelentetett fotónkon valóban a Verseci-hegy és a város egy része látható. Örülünk, hogy téves megfejtést senki sem küldött, tehát nehezebb feladatokat is adhatunk. Játékunk folytatódik, és máris sorsolunk! A szerencse ezúttal a kisoroszi Cirok Ádámról, a Gligorije Popov iskola hetedikesére mosolygott, akinek máris postáztuk a könyvjutalmát.

Elismerés a csodás munkákért

Aromániai Ágyasudvarhelyen (Curtea de Arges) 9. alkalommal hirdettek nemzetközi képzőművészeti versenyt, melyen a szabadkai EmArt Műhely növendékei ismét jeleskedtek. **Grubanov Martinek Emília** tanítónő diákjai közül ketten érmet, ketten pedig oklevelet érdemeltek ki. Ezüstérmes lett **Tóth Áron**, bronzérmes **Bulyovcsity Anna**, különdíjat pedig **Berta Klaudia** és **Jurcsák Tímea** kapott.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

67 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön
- Első szám: 1947. január 1.
- Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács
- Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia
- A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália**
- A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta**
- A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna**
- Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály**
- Lektor: **Rajnai Anita**
- Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Tomán Mária
- Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon)
- Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza
- Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com
- Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!)
- Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben)
- Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató
- Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com